



## KENT HAYATININ DÜŞMANI GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Şehir merkezinde duyduğumuz gürültüleri normal mi yoksa kirlilik kaynağı olarak mı değerlendirmek gerekiyor? SAYFA 10



## PROBLEMLİ MOBİL TELEFON KULLANICISI MİSİNİZ?

Araştırmalara göre insanlar yeni bir fobi ile karşı karşıya... SAYFA 11

## ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDE 23 NİSAN COŞKUSU

SAYFA 2

## ÜNİVERSİTE

SAYFA 3

Rektör Prof. Dr. Gündoğan Dumlupınar Öğrenci Yurdu'nda öğrencilerle buluştu "Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresi" başladı Anadolu'da bilim festivali düzenlendi

SAYFA 5

Tan Oral ile "Düşünce ve İfade Özgürlüğü" söyleşisi ve sergisi gerçekleştirildi Medyanın en renkli hâli 7. kez baskıya girdi

## ŞEHİR

SAYFA 7

BABADAN GELEN TUTKU MESLEĞE DÖNÜŞTÜ

## KÜLTÜR & SANAT

SAYFA 9

"İntiharın Genel Provası" izleyiciyle buluştu

Bu sefer sadece anılarda kalmadılar "14. Amatör Tiyatro Günleri" Sinema Anadolu'da gerçekleşti.

Anadolu'da Mozart ve Beethoven akşamları

"Anadolu'nun Renkleri" seyirci ile buluştu

## EKONOMİ

SAYFA 12-13

2014 YILINI NASIL GERİDE BIRAKTIK

MİNE UZUNYOL İLE EKONOMİ HABERCİLİĞİ

## SPOR

SAYFA 15

Futbol turnuvasında heyecan dinmiyor



## Anadolu Üniversitesi'nde Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Coşkusu

Anadolu Üniversitesi'nde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 21-23 Nisan tarihleri arasında düzenlenen etkinliklerle coşkuyla kutlandı. Kreş

ve Gündüz Bakımevi çocukları ve personelinin, 21 Nisan'da Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'ı ziyaretleriyle başlayan program, Ana-

dolu Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevinin 22 Nisan'da düzenlediği Balon Uçurma Şenliği ve 23 Nisan'da Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatö-

tuvarı Müzik ve Bale İlköğretim Okulu ile Müzik ve Sahne Sanatları Lisesinin katkılarıyla ortaklaşa hazırlanan konser ve dinleti etkinliğiyle son buldu.



## % 44 İZMARİTİNİ YERE ATIYOR!

SAYFA 4-5



## OSMANLI'NIN SIRA DIŞI KALYONU ESKİŞEHİR'DE HAYAT BULDU

SAYFA 6



## ONDA LAF ÇOK: MESUT YAR

SAYFA 8



Uğur ÖNVER

## FUTBOL, SEYİRCİYİ YORMADAN ANLATILMALI

SAYFA 14-15

# Anadolu Üniversitesi'nde Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Coşkusu

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 95'inci yılında Anadolu Üniversitesi'nde düzenlenen etkinliklerle birlikte coşkuyla kutlandı. 21-23 Nisan tarihlerinde Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Bale İlköğretim Okulu, Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi ile Kreş ve Gündüz Bakımevi tarafından düzenlenen etkinlikler kampüste renkli görüntülerin yaşanmasına neden oldu.

## Anadolu Üniversitesi miniklerinden Rektör Gündoğan'a ziyaret

Anadolu Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevi çocukları ve personeli, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında 21 Nisan Salı günü, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'ı makamında ziyaret etti. Anadolu Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevi Müdürü Şeniz Emeksiz ile birlikte ezberledikleri 23 Nisan şiirleri eşliğinde rektörlüğe gelen çocuklar ayrıca Rektör Prof. Dr. Gündoğan ile sohbet ettiler. Prof.

Dr. Gündoğan'ın sorularını yanıtlayan ve kreş hakkında bilgiler veren çocuklar, ezberledikleri şiir ve şarkıları seslendirdiler.

## Anadolu Üniversitesi balonlarla renklendi

Anadolu Üniversitesi Kreş ve Gündüz Bakımevi, 22 Nisan Çarşamba günü Hukuk Fakültesi önünde, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında Balon Uçurma Şenliği düzenledi. Şenlik kapsamında ayrıca Şekerler, Balonlar, Yıldızlar ve Kelebekler sınıfı öğrencileri, balonlarını uçurmadan önce gruplar halinde 23 Nisan şiirleri okuyup, şarkılar söylediler. Etkinliğin sonunda ise öğrenciler, Atatürk'e olan sevgilerini ve dileklerini yazdıkları rengârenk balonlarını gökyüzüne uçurdular.

## 23 Nisan müzik ve şiirler eşliğinde hep birlikte kutlandı

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Bale İlköğretim Okulu ile Müzik ve Sahne Sanatları Lisesinin katkılarıyla 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında ortaklaşa hazırlanan konser ve dinleti

etkinliği Perşembe günü Anadolu Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Bale Salonu'nda düzenlenen etkinliğe Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Devlet Konservatuvarı Müdürü Prof. Dr. Zeki Atkoşar, Devlet Konservatuvarı Müzik ve Bale İlköğretim Okulu Müdür Yardımcısı Recep Çolpankan'ın yanı sıra öğrenciler katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Devlet Konservatuvarı Müzik ve Bale İlköğretim Okulu Müdür Yardımcısı Recep Çolpankan, "23 Nisan 1920, Türk ulusunun iradesini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığı ve Türk halkının var olma yok olma savaşları içinde egemenliğini ilan ettiği tarihtir. Atatürk, 23 Nisan 1924'te bu gününün bayram olarak kutlanmasına karar vermiştir. Bu tarihten 5 yıl sonra 23 Nisan 1929'da Atatürk bu bayramı çocuklara armağan etmiştir ve 23 Nisan ilk defa 1929 yılında Çocuk Bayramı olarak da kutlanmaya başlanmıştır. 1979'da yine ilk olarak altı ülkenin katılımıyla uluslararası

boyuta taşıdığımız bu millî bayramımıza, ortalama olarak her yıl onlarca ülkeden ve Türk çocukların misafiri olan yabancı ülke çocukları da katılmaktadır. Dünyada çocuklarına bayram hediye eden ve bu bayramı bütün dünya ile paylaşan ilk ve tek ülke Türkiye'dir." şeklinde konuştu.

## Anadolu Üniversitesi yıllardır aynı gelenekle gençleri yetiştiriyor

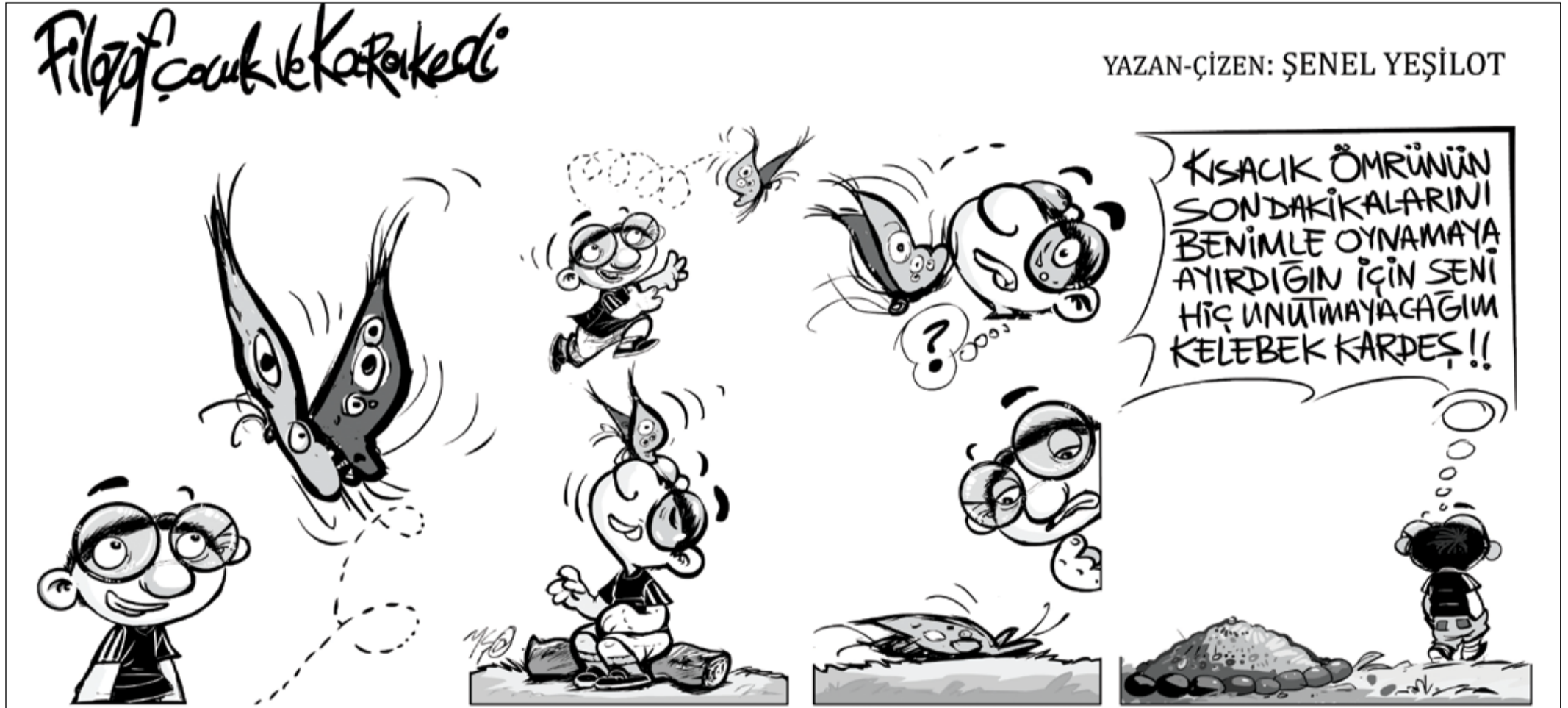
Anadolu Üniversitesi ev sahipliğinde böyle bir etkinliğin düzenlenmesinin önemine dikkat çeken Prof. Dr. Gündoğan, Anadolu Üniversitesinin de bu nokta da farkının ortaya çıktığını belirterek sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Anadolu Üniversitesi hem yükseköğretim hem de ortaöğretimde yıllardır süren bir gelenekle çok güzel nesiller yetiştiriyor. İnşallah bundan sonra da bilim adamıyla sanatçısıyla ve sporcusuyla çok daha iyi şeyler yapılacak. Ben tabii bu vesileyle bugünü ve bu cennet vatanı bizlere armağan eden başta Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm şehitlerimize rahmet diliyorum. Onları minnetle saygıyla anıyorum. Tüm

çocuklarımızın da gözlerinden öpüyorum. Bayramları kutlu olsun."

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürü Prof. Dr. Zeki Atkoşar ise etkinlik hakkındaki görüşlerini şu şekilde aktardı: "Aslında Cumhuriyetimiz fiili olarak bugün kuruldu. Her ne kadar adı 3 yıl 6 ay 6 gün sonra kurulmuş olsa da ben yıllardan beri bugünü Cumhuriyetimizin kuruluş yıl dönümü olarak düşünüyorum ve öyle kabul ediyorum. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı çok özel bir bayram. Dünyada belki örneği olmayan bir gün ve dünyanın sonuna kadar da sürdürülecek."

Anadolu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi öğrencisi Bülent Gaytanlı ise "Mustafa Kemal Atatürk'ün bizlere miras olarak bıraktığı geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızın Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda mutlu ve kutlu bir bayram geçirmelerini temenni ederim." dedi. Etkinlik, öğrenciler için hazırlanan şiir dinletisi ve müzikal gösterilerinin ardından sona erdi.

Haber: Göze ÇİÇEK  
Çiler ÖZCEYLAN  
Alper YAVAŞÇALI



YAZAN-ÇİZEN: ŞENEL YEŞİLOT

## KÜNYE

ANADOLU HABER

### Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü  
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

### Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı  
Yrd. Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın  
Koordinatörü  
Uzman Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü  
Yazı İşleri Müdürü  
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya  
Koordinatörü  
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler  
Müdürü  
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi  
Yasemin CANBOLAT

Görsel Tasarım  
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ - Ece CİLVE

## EDİTÖRLER

Üniversite	Şehir	Kültür Sanat	Çevre ve Ekoloji	Bilim ve Teknoloji	Ekonomi	Spor	Etkinlik Haberleri	Fotoğraf
İhsan Tank ÇELİK Sedef ORAL	Gökhan AKKURT	Havva ŞEKERCİOĞLU	Arş. Gör. İpek KUMCUOĞLU	İlker ŞEKERCİOĞLU	Arş. Gör. Sibel KURT Sedef ORAL	M. Sezer KIZILATEŞ	Sedef ORAL	Murat SARIYILDIZ

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU, Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın  
Yıl: 17 Sayı: 724  
Basım tarihi: 4 Mayıs 2015  
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi  
Basımevinde  
10.000 adet basılmıştır.  
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 0580 - 2496  
0.222 335 28 00  
e-mail: haber@anadolu.edu.tr  
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler  
Müdürlüğü  
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484



## Rektör Prof. Dr. Gündoğan Dumlupınar Öğrenci Yurdu'nda öğrencilerle buluştu

Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) Dumlupınar Öğrenci Yurdu tarafından düzenlenen "Kariyer Sohbetleri" gününe Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan konuk oldu. 21 Nisan Çarşamba günü yapılan Anadolu ve Osmaniye Üniversitesi öğrencilerinin katıldığı seminerde

Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, kendi öğrencilik zamanlarında yaşadığı konaklama sıkıntısını anlattı.

**"Kredi Yurtlar Kurumu kendini çok geliştirdi"**

Üniversiteyi kazandığı zaman Kredi Yurtlar Kurumuna başvurduğunu belirten Prof. Dr. Gündoğan kendisine ilk aşamada yurt çıkma-

dığını söyleyerek konuşmasına şu şekilde devam etti: "Üniversiteyi kazandım, okul başladı ama kalacak bir yer henüz bulamamıştım. Kredi Yurtlar Kurumundan umudu kesince kendim kalacak yer aramaya başladım. En sonunda bir yurt buldum. O yurt bize öyle bir anlatıldı ki sarayda kalacağımızı

hissettik ama kaldıktan sonra öyle olmadığını gördük. Her akşam sıcak su olacakken sadece haftada 1 gün sıcak suyumuz oluyordu. Bir müddet orada kaldıktan sonra arkadaşlarımızla eve çıktık. Ardından arkadaşlarımız okulu bırakınca, tekrar Kredi Yurtlar Kurumuna başvurduğum. 4'üncü sınıfta yurttan kalabilme hakkı elde ettim. Okulumun bitmesine 6 ay kala Kredi Yurtlar Kurumunda kaldım. Ama benim zamanımda yurtlar böyle değildi. Bir odada 70-80 kişi kalıyorduk. Yurtta ilk defa ücretsiz kahvaltı çıktığı zaman bizler inanmamıştık. Ama Kredi Yurtlar Kurumunun kalite ve hizmet şartları her yıl kendini geliştirdi ve şimdilerde çok kaliteli bir hizmet sunuyor."

**"Ayaklarınız yere bastığı sürece idealleriniz büyük olmalı"**

Günümüzde devlet imkanlarının daha da geliştiği ifade eden Prof. Dr. Gündoğan, öğrencilerin artık yükseköğretimde öğrenim harcı ödemediğini okuduklarının altını çizdi. Bu hizmetin ciddi bir katkı olduğunu dile getiren Prof. Dr. Gündoğan, "Dünyanın hiçbir yerinde yükseköğretim bu kadar ucuz olmamıştır. Devletimiz bizle-

rin vergileri ile bizlere bu imkânları sunuyor. Bizler de bu imkânları değerlendirerek ülkemize, milletimize yararlı bir fert olarak bu sorumlulukları yerine getirmeliyiz. Üniversiteye başlayan herkesin hedefleri vardır. Kendimden örnek verecek olursam okuduğum bölüm gereği benim hedefim kaymakam ya da maliye müfettişi olmaktı. Benim okuduğum bölüm o zamanlar mülkiye olarak adlandırılmıştı. Mülkiyeyi kazanan öğrenciler ilk sınıfta mezun olunca kendisinin bakan olacağını sanır, 2'nci sınıfa gelince 'Vali olsam yeter.' der, 3'üncü sınıfta 'Kaymakamlık da fena değil.' derken 4'üncü sınıfta 'Müfettişlik ideal.' der ve mezun olunca kara kara 'Ben ne iş yapacağım.' diye düşünmeye başlar. Dolayısıyla insanların idealleri büyük olmalı ama ayakları da yere basmalı." dedi.

Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan ve öğrenciler arasında sohbet havasında devam eden seminer, Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) Eskişehir Bölge Müdürü Eyüp Erkurt'un Prof. Dr. Naci Gündoğan'a çiçek takdim etmesinin ardından son buldu. ▀

**Haber:** Burak Acar

## "Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresi" gerçekleşti

Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresi Anadolu Üniversitesi'nde gerçekleşti. Kongrenin açılışı Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Balo Salonu'nda yapıldı.

Günümüz kentlerinde yaşanmakta olan temel sorunların ve bu sorunlara dair çözüm önerilerinin tartışıldığı kongrenin açılış konuşmasını, kongreyi düzenleyen kurul adına Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa Altunoğlu yaptı ve davetlilere şunları söyledi: "Kongrenin düzenlenmesinde ilk günden beri destek veren herkese ve gelen davetlilerimize teşekkür ediyorum."

Yrd. Doç. Dr. Altunoğlu'nun ardından kürsüyü devralan Kent Araştırmaları Enstitüsü Direktörü Emir Osmanoglu, "Yaklaşık bir yıldır hazırlıklarını sürdürdüğümüz bu kongrenin, öncelikle kentlerimizin geleceği adına önemli bir etkinlik olduğunu düşünüyorum. İdeal Kent

Dergisi ve Anadolu Üniversitesi, Kent Araştırmaları Enstitüsü ile birlikte bu kongrenin düzenlenmesine katkı sağladı. Bu anlamda herkese teşekkür ediyorum." dedi.

Tüm çaba ve çalışmalara rağmen sağlıklı kentleşme konusunda sorunların olduğunu söyleyen Osmanoglu, "Biz İdeal Kent Dergisi ve Kent Araştırmaları Enstitüsü olarak sorunlara sağlıklı bir örgütlenmeyle bütüncül bir şekilde odaklanılmadığı zaman, sorunların çözülmesinin mümkün olmadığını düşünüyoruz." şeklinde konuştu. Kentel Araştırma Enstitüsü hakkında bilgi veren Osmanoglu, konuşmasına şöyle devam etti: "Kentel sorunların belirtilmesi ve çözülmesini en temel misyon olarak kabul eden Kent Araştırmaları Enstitüsü, bu alanda çalışmalarını sürdürmektedir. Türkiye'yi merkez alarak kenti ilgilendiren her türlü konuda rapor ve analizler hazırlamak, kent ve kır uyumunu bir arada düşünerek kent insanının sosyo-eko-

nomik ve kültürel durumunu iyileştirmek enstitünün temel görevidir. Enstitü aynı zamanda insan ekolojisini bozan her türlü ayrımcılığın da çözümünü adına çevre sorunlarının ortadan kaldırılmasına, tarihin ve dokunun korunmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır. Bu kongrenin de kentsel sorunlara önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum."

Kongrede ev sahipliği yapan Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Zafer Asım Kaplancıklı ise "Sizleri bu kongrede ağırlamaktan çok büyük heyecan duyduğumuzu belirtmek isterim. Ben üniversiteye 1988 yılında başladım. O yıllarda bu kelimenin anlamını çok bilmiyordum. Gençlik ve üniversite deyince daha çok sosyal yönleri aklıma geliyordu. Bir gün televizyondaki bir programda bir hocamız, üniversite kelimesinin kökü itibarıyla evren ve kent kelimelerinin birleşimi olduğunu söylediğinde kafamda bir şeyler oluştu. Bu yüzden



böyle bir kongrenin, üniversite çatısı altında olmasından daha doğal bir şey olamaz diye düşünüyorum. Anadolu Üniversitesinin, Türkiye'de birçok üniversiteye nasip olmayan bir özelliği var. Anadolu Üniversitesi bir üniversite kentinde yer alıyor. Türkiye'de bu özelliği bu kadar içselleştirmiş, belki de başka bir şehir

yok. Bu yüzden, bu kongrenin bu şehirde ve üniversitede yapılması hoş bir tesadüf oldu. Görev alan bütün arkadaşlarıma tek tek teşekkür ediyorum. Kongrenin hem kente hem de bilime önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum." diye konuştu. ▀

Görsel: <https://www.db.com/cr/img/Urban-Age-L.jpg>

**Haber:** Bilge SÖNMEZ



Anadolu Üniversitesi İki Eylül Kampüsü ve Yunus Emre Kampüsü'nde yapılan festival yürüyüşleriyle başlayan Anadolu Üniversitesi Bilim Festivali, Anadolu Üniversitesi Öğrenci Merkezi Fuaye Alanı'nda gerçekleştirilen kokteyl ile bilimseverlere kapılarını açtı.

Festival, Prof. Dr. Ergi Deniz Özsoy'un, "Evrimsel Biyolojinin

Tarihsel Serüveni Işığında Evrimleşme ve Mekanizmaları" başlıklı konuşmasının ardından Öğrenci Merkezi Fuaye Alanı'nda gerçekleştirilen kokteyl ile başladı.

Daha önceki yıllarda "Bilim Şenliği" olarak düzenledikleri organizasyonların bu yıldan itibaren "Bilim Festivali" olarak devam edeceğini belirten festival danışmanı Anadolu Üniversitesi Fen

Fakültesi Kimya Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Dilek Elmalı, "Amacımız bilimle insanları kaynaştırmak, bilimin hayatımızdaki önemini vurgulamak. Ayrıca bilim ekseninde sosyal sorumluluk projelerini gerçekleştirmeyi ve çocuklarımıza da bilimi tanıtmayı hedefliyoruz. Bilim sadece bizim değil herkesin." şeklinde konuştu.

Festivalin ilk gününde Anado-

lu Üniversitesi Öğrenci Merkezi Salon 2009'da "Işık ve Işık Kirliliği" ile "Nanoteknoloji" konulu konferansların ardından, Zübeyde Hanım Kültür Merkezi'nde "Galileo'nun Korkunç Düşünceleri" adlı tiyatro oyunu sahnelendi.

Festivalde; Bilgisayar Kulübü, Müzik Kulübü, Tarih Kulübü gibi kulüplerin de aralarında olduğu dokuz öğrenci kulübü ile Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi ve Odunpazarı Belediyesi destekleyici olarak yer aldı.

**Eskişehir'de ilk "Çocuk Bilim Festivali"**

Festivalin ikinci gününde ise Öğrenci Merkezi Salon 2009'da "Taramalı Elektronik Mikroskopu", "Bilim Sanata Göz Kırıyor", "Geleceğin Teknolojisi 3D" konferansları verildi.

Etkinliğin diğer günlerinde

## Anadolu'da bilim festivali düzenlendi

Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Zakine Çelik Öztürk Konferans Salonu'nda "Bilim ve Felsefe: Farkları ve İlişkileri"; Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Seminer Salonu'nda, "Mühendis Kimdir?" Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlık Konferans Salonu'nda, "Geçmişten Günümüze Ekonomik Krizler ve İş Gücü Piyasasının Dinamikleri", Edebiyat Fakültesi Zakine Çelik Öztürk Salonu'nda ise "Bilim Tarihi ve Tarihin Bilimi" konulu konferanslar verildi.

Festivalin son iki günü ise "Çocuk Bilim Festivali" olarak sürdürüldü. Ardından Çocuk Bilim Festivali kapsamında Eskişehir'de bir köy okulu süsledi. Durumu elverişsiz öğrencilere kırtasiye ve giyim yardımında bulunuldu. ▀

**Haber:** Orçun ÜNLÜ

# % 44 İZMARİTİNİ YERE ATIYOR!

Sigara içmenin sağlığınıza olan zararının yanı sıra izmaritlerin doğaya verdiği zarar da şüphesiz hayatı olumsuz etkiliyor. Türkiye'de orman yangınlarının yüzde 50'sine sebep olan sigara izmaritleri, nüfusun yoğunlaştığı şehir merkezlerinde insanlar ve diğer canlılar için büyük tehlike teşkil ediyor. Katran, karbonmonoksit ve nikotine ek olarak amonyak, arsenik, hidro-

jen, formaldehit, siyanür ve metan gibi son derece zehirli 4 binden fazla kimyasal madde içeren sigara, insanlara olduğu kadar doğaya da zarar veriyor. Sigara kullanıcılarının sigara izmaritlerini farkında olarak ya da olmayarak doğaya bırakması, çevre ve görüntünün yanı sıra çevre temizliğinden sorumlu personelin görevini de etkiliyor.

Esen ÖZAY

## Üniversitemizin sigara izmaritleriyle mücadelesi

Sigara izmaritlerinin yere atılması sorunu, şehir merkezlerinde olduğu kadar bilinçli bireylerin bulunduğu pek çok yer ve üniversitede de boy gösteriyor. Anadolu Üniversitesi Park Bahçeler Müdürlüğü personeli ise görevli oldukları bölgelerde yaptıkları izmarit temizliğinin diğer işlerini aksatmalarına sebep olduğunu dile getiriyor. Park Bahçeler personelinin asıl görevi çevre düzenlemeleri ve toprakla ilgilenmekten, mecburen önce izmaritleri toplamak zorunda kalıyorlar. Bu da diğer işlerinin aksamasına neden oluyor.

Park ve Bahçeler çalışanı olarak ve çimlik alandaki izmaritleri temizlemek için yelpaze tırmık adı verilen ince bir araç kullanmak durumunda kalıyor. Toprağa atılan izmaritler temizlenirken görevliler tarafından büyük uğraşlarla dikilen çiçek ve bitkiler hasar görüyor ve kökleri zedelenecek can veriyor. Karlı ve yağmurlu kış günlerindeyse, küllük zannedilerek kirlenilen saksılardan ve topraktan izmaritleri toplamak daha da zorlaşıyor.

Anadolu Üniversitesi Park Bahçeler Müdürü Sema Tarım konuyla ilgili şunları söylüyor: "Yerdeki her türlü atık bizim için sıkıntı

yaratıyor. Öğrencilerimiz çimlerin üzerinde grup halinde oturuyorlar; arkadaşlarıyla birlikte yiyor, içiyor, sigara ve benzeri atıklarını burada bırakıp gidiyorlar. Biz onların arkasından, bıraktıkları atıkları ekip olarak gidip temizliyoruz. Sonrasında bir başka grup geliyor, 15-20 dakika sonra yine aynı şey oluyor."

Park Bahçeler Müdürlüğü olarak asıl görevlerinin yeşil alanların düzenlenmesi ve o güzelliği ortaya çıkarmak için ince işlerle uğraşmak olduğunu belirten Tarım, "Çöp ve izmaritlerin temizlenmesiyle ilgilenmekten asıl işleri bir tarafa bırakıyoruz. Başkalarının yapması gerekeni yapıyor, çöpleri toplamakla uğraşıyoruz. Çalışanımız bazen yelpaze tırmıkla, bazen elleriyle toplamak zorunda kalıyor. Çünkü sigara izmaritleri çok da rahat toplanmıyor. Çevreye uyarı yazıları asmak da, kampüs içerisinde çok hoş bir şey değil. Çünkü buradaki insanlar memur, öğrenci, öğretmenler." diyerek görüşlerini dile getiriyor.

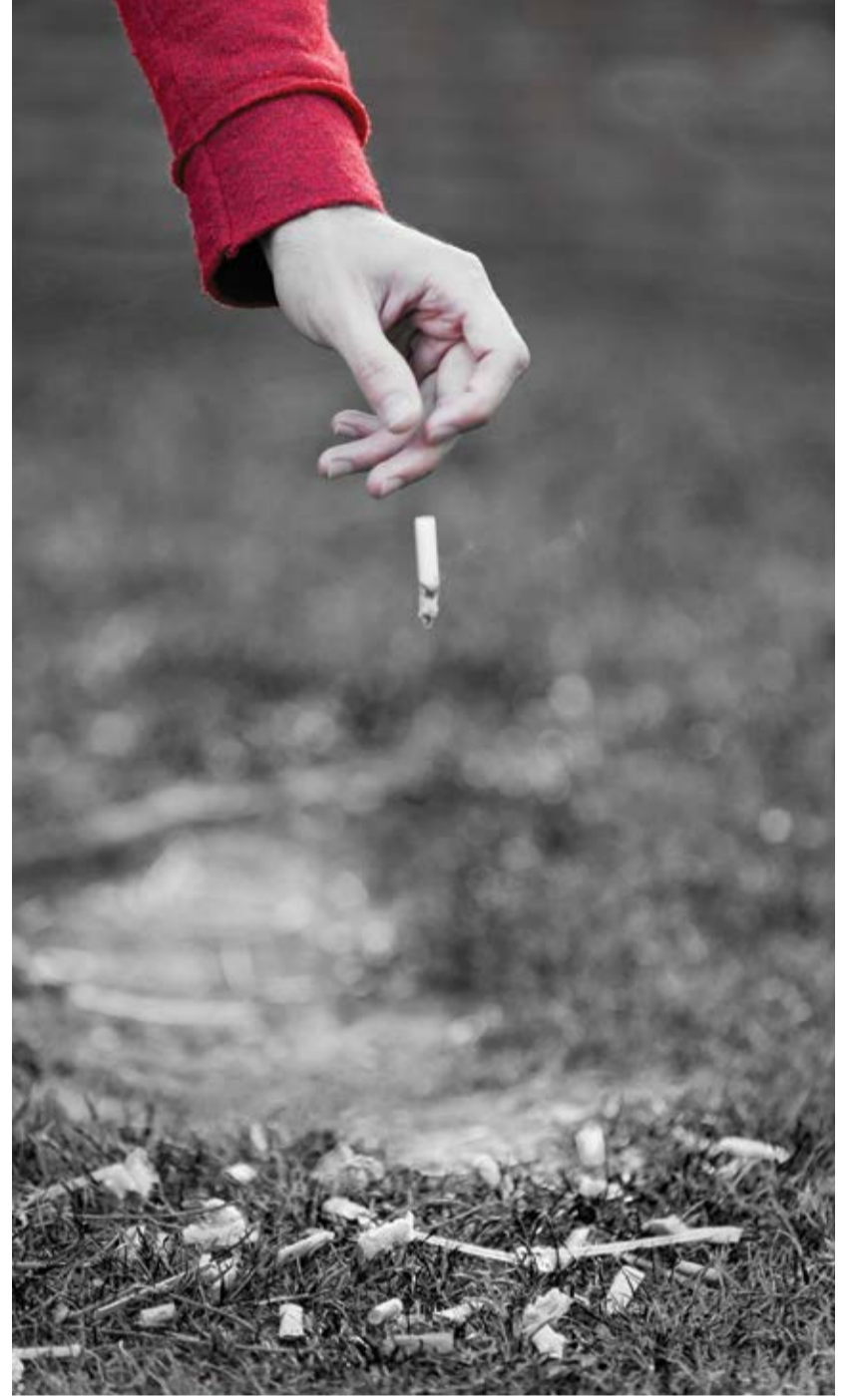
## Yangın riski var

Özellikle yaz mevsiminde doğaya atılan sönmemiş sigara izmaritleri yangına davetiye çıkarıyor. Cam atıklar da ısıyı ileterek bulunduğu bölgede yangına sebep olabiliyor. Anadolu Üniversitesi Park Bahçeler Müdürlüğünde Peyzaj Mimarı Hayal Akşay konuyla ilgili şu ayrıntılara değiniyor: "Bizim için en önemli konu görüntü kirliliği. Görüntü ve temizleme aç-

sından sıkıntı yaşıyoruz. En büyük sıkıntılardan biri de izmaritlerin otların üzerine atılmasıyla ortaya çıkabilecek yangın tehlikesi. Özellikle yazın, sıcakta kızışan atıklar ısıyı zemine ilettiliyor ve yangına sebep oluyor. Kışın kar veya yağmur yağdığında çöp ve izmaritleri toplamak daha da zorlaşıyor. Islak oluyorlar ve yere çok yapışıyorlar. Yine aynı yöntemle temizliyoruz, ama ulaşamadığımız yerlerde, çalıların arasında kalanları elle toplamak mecburiyetinde kalıyoruz.

## "Kampüsümüz aslında pırlıl pırlıl"

Personelin en çok sıkıntı yaşadığı yerlerden biri de Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi çevresi. Özellikle sınav dönemlerinde çok yoğun ziyaretçisi olan Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi önünde, her gün yüzlerce kişi sigara içiyor. Kar ve yağmur suyunun sorun yaratmaması için yapılan kanallar izmaritlerle doluyor. Bu izmaritleri bina temizliğinde görevli kütüphane çalışanı mazgalları kaldırarak elleriyle temizliyor. İdare Amirliğinden Erkut Erdoğan yaşanan sıkıntıyı şu cümlelerle özetliyor: "İzmaritlerle ilgili sıkıntılarımız hakikaten çok fazla. Gün içerisinde tüketilen sigaranın, çöpe değil de yere ve kanallardaki su tahliye alanlarına atılması, kanalların tıkanmasına sebep oluyor. Kış mevsiminde bu tıkanmalardan dolayı taşmalar meydana geliyor. Taşmalar, içeri-



akıntı olarak giriyor. Aynı zamanda çok kötü bir görüntü oluşuyor. İzmaritler yere atıldığı için genel temizlikçiye dışarıyı temizlemeye gönderiyorum, bu nedenle içeride yapılması gereken temizlikleri yetiştiremiyoruz."

Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi Okuyucu Hizmetleri ve Danışma Bölümünden Uzman Halime Yörü ise "Kampüsümüz aslında pırlıl pırlıl. Ama böyle pırlıl olması için o kadar çok insan çaba sarf ediyor ki. Keşke biz kullananlar da onların işlerini azıcık kolaylaştıracak birkaç basit önlem alsak." diyor.

## "Çözüm: Çevre bilinci"

"İnsanlar çöp kovalarındaki plastik ve poşetlerin yanmaması için izmaritlerini oraya atmıyor olabilir diye düşündük ve kütüphaneye çevresine kül tablaları koyduk. Yanda, çiçek tarlalarının olduğu yerlerde çok fazla sigara birikintileri vardı. Bunları önlemek için üzerlerini kartonlarla kapatalım dedik çünkü su birikintileri oluyor ve insanlar izmaritlerini onların içerisine atıyorlar. Bir mazgal koyalım, üzerini de karton bir şeyle kapatalım, çöpleri de koyalım ki insanları oraya doğru yönlendirelim dedik. Bu bir miktar kesti ama tamamen etkili olmadı." diye konuşan Uzm. Yörü, çözümün bilinçlenmekte olduğunu söylüyor.

## Bir sigara izmaritinin yok olması yıllar sürüyor

Doğada yok olması uzun zaman alan sigara izmaritleri aslında bütün dünya için sorun teşkil ediyor.

"Gün içerisinde tüketilen sigaranın, çöpe değil de yere ve kanallardaki su tahliye alanlarına atılması, kanalların tıkanmasına sebep oluyor. Kış mevsiminde bu tıkanmalardan dolayı taşmalar meydana geliyor."

2014 yılı verilerine göre dünyadaki duruma bakıldığında sigara tüketen kişi sayısı 1 milyar. Türkiye Sigara ile Savaş Derneği Başkanı Dr. Mustafa Aydın, Türkiye'de 2000 yılı itibarıyla 30 milyonu bulan sayının, bilinçlenmeyle birlikte 20 milyona düştüğü bilgisini veriyor. Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre sigara kullanıcılarının yüzde 44'ü izmaritini yere atıyor. "Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kâğıt ve benzeri atıklar çevreye atılamaz." ibaresinin yer aldığı 4207 Sayılı Kanun ile 5727 Sayılı Kanun'unun 2009 yılı düzenlemeleri çerçevesinde bu davranış yasa tarafından suç kabul ediliyor. Doğada çözünebilir selülozik asetat maddesini içermesine rağmen bir sigara izmaritinin yok olması yıllar sürüyor ve kentlerde çözüme için gerekli ortam mevcut değil.



### “Ortak kullanım alanlarında çevreye duyarlı olmak şart”

Nikotinin doğada uzun süre bozulmadan kalabildiğini söyleyen Prof. Dr. Yücel, bu maddenin aynı zamanda çok iyi bir mikrop öldürücü olduğunu ve ortamda bulunan mikroorganizmaların bir kısmını öldürdüğünü de ekliyor. Doğada ayrışmayan maddelerin su ekosistemlerinde uzun süre kalarak kirliliğe neden olduğunu belirten Prof. Dr. Yücel, “Ayrışmayan filtre kısmı çok hafif olduğu için suda yüzyür. Dolayısıyla suyun üst kısmının atmosferle olan ilişkisini kısmen de olsa kesiyor. Böylece güneş ışığının, suyun daha derinlerine ulaşmasını engelliyor ve dolaylı yoldan çevreye zarar veriyor.” diyor.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İnci Sarı-

çiçek ise sokaklar, parklar gibi ortak kullanım alanlarına atılan izmaritlerin, çocuklar başta olmak üzere diğer canlılara etkilerinden şöyle söz ediyor: “Kapalı ortamlarda yasaklanmasına rağmen açık havada sigara içenler her zaman her yerde içebileceğini düşünüyor. Başkalarını ne kadar rahatsız ettiklerinin farkında değiller. Parka temiz hava almak için giden biri, yürüyüş yolunda yürürken yanında sigara dumanına maruz kalabiliyor. Çimlerin üzerine izmaritini atmasına tanık olabiliyor. O parka atılan izmaritlerin sonra ne olacağını, ne kadarının toplanacağını, kimin toplayacağını, ne kadar zaman ve emek harcayacağını düşünmüyor izmariti atan. Ortak kullanım alanlarında çevreye duyarlı olmak şart. Toplum olarak yaşanan çıldırışlık, artan şiddet, empati yoksunluğu sadece biz insanlar için değil tüm canlılar için bir tehdit günümüzde. Bütün

bunları düşününce, herkese düşen görev ‘insan olmak’, insanı insan yapan niteliklerden uzaklaşmamak, farkındalığı yaymak. Bu konuda çaba harcayan sizler gibi gençleri takdir ediyorum ve destekliyorum.”

### “Nikotin, mikroorganizmaları öldürüyor”

Sigara izmaritlerinin doğada fiziksel, kimyasal ve biyolojik kirliliğe neden olduğuna dikkat çeken Anadolu Üniversitesi Biyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ersin Yücel sigara izmaritini şöyle anlatıyor: “Sigara izmariti 3 kısımdan oluşur. Birinci kısım filtre olarak kullanılan kısım, bir de içilmeyen tütün kısmı var. Üçüncü kısım da bunları birleştiren selülozdan yapılmış ince bir kâğıt. Netice itibarıyla bu üç unsur biz doğaya bırakıyoruz.”



<http://d3819ii77zwwic.cloudfront.net/wp-content/uploads/2014/01/cigarettes.jpg>

Sigarada bulunan nikotinin, tütün bitkisinin kendini savunmak için ürettiği bir madde olduğuna değinen Prof. Dr. Ersin Yücel, izmaritin doğaya zararlarını şu cümlelerle aktarıyor: “Nikotin, kimyasal olarak bir çeşit alkaloiddir. Tütün bitkisi bu alkaloidi köklerinde üretiyor. Daha sonra bunu

yapraklarına gönderiyor. Yapraklardaki bu maddeyi bir hayvan yediği zaman, sarhoş oluyor veya alkaloidin tadı çok acı olduğu için bitkiyi yemekten vazgeçiyor. İnsanoglu ise bu maddeyi keyif verici olarak kullanıyor. Çünkü nikotin, sinir sistemini yavaş yavaş da olsa baskılıyor.”

### Tan Oral ile “Düşünce ve İfade Özgürlüğü” söyleşi ve sergisi gerçekleşti

Karikatürist Tan Oral’ın “Eğlencelik Çizgiler” adıyla oluşturduğu karikatür sergisi Güzel Sanatlar Fakültesi Galerisi’nde açıldı. Serginin açılışına; Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Eskişehir Vali Yardımcısı



Dr. Ömer Faruk Günay, Anadolu Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. Engin Ataç, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Güzel Sanatlar Fakültesi Fakülte Sekreteri Nazım Zeki Öztürk ve davetliler katıldı.

Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay sergi ile ilgili olarak şunları söyledi: “Ben Tan Oral’la birlikte çok fazla açılıшта bulunduğum, karikatürle ilgilenirim. Bizim zamanımızdaki yazılanlar gibi görmüyorum ama internette karikatür dergilerini severek inceliyorum. Bu arada da konunun uzmanlarıyla tanışma fırsatımız oluyor. Onlar Cumhuriyet’in ilk nesli. Nasıl bir ruhla yetiştiler hâlâ katkıda bulunmaya devam ediyorlar. Biz o ruhu az da olsa taşıyoruz. Ümit edelim ki bizden sonrakiler de taşıyın. İyi ki öğretmeye, yazmaya, çizmeye devam ediyorsunuz. Herkesi böyle bir çalışma gerçekleştirdiği için tebrik ediyorum.”

### “Herkes sanatçı olamaz, herkes karikatürist hiç olamaz”

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, “Tan Oral hocamız, üniversitemize uzun yıllar hizmet etmiş, karikatürleriyle sanatıyla hepimize yol gösteren, düşündüren çok ünlü bir çizerimizdir. Herkes sanatçı olamaz, karikatürist hiç olamaz. Hocamızın aramızda bulunmasından çok büyük bir mutluluk ve onur duyduğumu özellikle vurgulamak istiyorum. Üniversitemize şimdiye kadar yaptığı bütün katkılardan ötürü teşekkür ediyorum. Bundan sonra da aynı şekilde katkı vermesini beklediğimi de ekleyeyim. Bu serginin de tüm sanatseverler, öğrencilerimiz ve öğretim elemanlarımız için hayırlı olmasını diliyorum.” diyerek açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

Eski Rektör Prof. Dr. Engin Ataç ise Tan Oral ile tanışma hikâyesini anlatarak başladığı konuşmasında Eğitim Karikatürleri Müzesi-

nin kuruluşunda dünyanın dört bir yanından birlikte getirttikleri karikatürlerin hikâyesini anlattı.

Karikatürist Tan Oral ise “Eğlencelik Çizgiler” isimli sergisinin Anadolu Üniversitesinde sergilenmesi sürecini şöyle anlattı: “İstanbul’da açılan bu sergiyi Eskişehir Anadolu Üniversitesindeki dostlar burada sergilemek isteyince alıp getirdik. Zaten Anadolu Üniversitesi benim 1990’la 2000 arasında on sene hocalık yaptığım, o bakımdan kopmadığım bir yerdir.”

Serginin ardından Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF) Çizgi Film ve Animasyon Bölümünün 30. yılı kapsamında düzenlenen “Karikatür Sanatçısı Tan Oral ile Özgür Düşünce ve İfade Özgürlüğü” konulu söyleşi ve karikatür gösterimi, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi.

Anadolu Üniversitesi Güzel Sa-

natlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Fakülte Sekreteri Nazım Zeki Öztürk, Çizgi Film ve Animasyon Bölüm Başkanı Doç. Fethi Kaba, öğretim üyeleri ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen söyleşide, ilk sözü alan Doç. Fethi Kaba, Tan Oral’ın bölümün kuruluş aşamasındaki katkılarında bahsetti. Anadolu Üniversitesi Çizgi Film ve Animasyon Bölüm Başkanı Doç. Fethi Kaba’nın konuşmasından sonra, sözlerine ilk dersinde, ilk öğrencilerine de kurduğu bir cümleyle başladığını söyleyen Tan Oral, “Ne anlatacağımı bilmiyorum ve size öğretecek bir şeyim yok. Birlikte öğreneceğiz ve birlikte hoş vakit geçireceğiz.” dedi.

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerini karikatür sanatının usta ismi Tan Oral ile buluşturan söyleşi, karikatür gösterimi ve soru cevap bölümünün ardından sona erdi. **Haber:** Alper Yavaşcalı-Anıl AKSOY

### Medyanın en renkli hâli 7. kez baskıya girdi

Anadolu Üniversitesi İletişim Kulübünün gelenekselleşen etkinliklerinden biri olan “CMYK Medya Günleri”nin 7’ncisi, Anadolu Üniversitesi Öğrenci Merkezi Salon 2009’da gerçekleşti.

Katılımcılar tarafından yoğun ilgi gören ve 2 gün süren etkinliğin ilk gününde, ilk konuşmacı Karikatürist Varol Yaşaroğlu oldu. Yaşaroğlu, karikatürist olarak başladığı kariyerini ve dünden bugüne oluşturduğu projelerini katılımcılara aktardı. Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kulüpleri Koordinatörü Öğr. Gör. Ömer Kaçmaz ise, “Öğrencilerin yaptıkları her işi gururla seyrediyorum, umarım sizler de memnun kalırsınız.” şeklinde konuştu. İkinci oturumda sözü Milliyet Gazetesi Ankara Haber Müdürü Gökçer Tahincioğlu, Milliyet Gazetesi Yargı ve İnsan Hakları Muhabiri Kemal Göktaş ve Radikal Gazetesi Muhabiri İsmail Saymaz aldı. Gazetecinin hem tarafsız hem

de taraf olması gerektiğini belirten konuşmacılar; gazetecilik meslek etiğinden sapmadan, haber konusunun tüm muhataplarına ulaşarak nesnelliği korumanın, insan vicdanına en uygun davranış olduğunu ifade ettiler. Günün üçüncü oturumundaki konuşmacı CNN Türk muhabiri Ezgi Cankurtaran oldu. Muhabirlik kariyerine nasıl başladığı hakkında katılımcılara bilgiler veren Cankurtaran, “Elinize geçen fırsatları çok iyi değerlendirmek zorundasınız.” diye konuştu. CNN Türk Muhabiri Ezgi Cankurtaran’ın ardından Bant Magazin yazarları Busen Dostgül ve Cem Kayıran, katılımcılarla sohbet içerisinde bir söyleşi gerçekleştirdi. Bant Magazin ekibinin ardından, Türk internet haberciliğinde kendi ekolünü yaratan Zaytung’un kurucuları Hakan Bilginer ve Onur Bilgin katılımcılarla bir araya geldi. Zaytung’un dünden bugüne gelişim süreci hakkında bilgiler veren ikili,

esprili yaklaşımları ile izleyenlere eğlenceli anlar yaşattı. Etkinlikte ilk günün son sözünü gazeteci ve haber spikeri İrfan Değirmenci aldı. 9 sezondur birlikte haber hazırladığı ekip arkadaşları Ertuğrul Albayrak ve Buluş Akpolat ile söyleşiye katılan Değirmenci, Anadolu Üniversitesi’ne ve Eskişehir’e gelmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

### “Türkiye’de eğlenceli haberler de var”

Show TV haber muhabiri Salvo Kohen CMYK Medya Günleri’nin ikinci gününde ilk oturumla dinleyicilerin karşısına çıktı. Sekiz yıldır muhabirlik yaptığını ifade eden Salvo Kohen, muhabirliğini yaptığı haberlerin çoğunu kendisinin bulduğunu anlatarak, yayınlanmış birçok habere örnekler verdi. İkinci oturumda NTV Haber Spikeri Seda Öğretir konuşmasında, öğrencilik yıllarından bugüne kariyerinde geçirdiği süreçleri anlattı. Listelist ekibinden Ahmet Kırtok,



Arzu Uzunali, Engin Özer, Cihan Çimen ve Yunus Emre Erk’in yer aldığı oturumda sitenin kurucusu Ahmet Kırtok ürettikleri medya içerikleri hakkında detaylı bilgi verdi. “Bu tip söyleşilerde benim tek derdim sizlerle yakınlaşmak, günü yakalayabilmek; sizlerden cebime bir şey koyup buradan eve öyle dönmek. Tabii ki sizin cebinizden bir şey bırakmak isterim.” diyerek konuşmasına başlayan oyuncu, sunucu ve yazar Cem Özer, katılımcıların sorularını yanıtladı. Show TV

Magazin Programları Müdür Yardımcısı ve Haber Müdürü Ömür Sabuncuoğlu dergi ve spor muhabirliğiyle başladığı meslek hayatından anıları katılımcılara aktardı.

Etkinlik sonunda İletişim Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi Recep Murat Koca Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü’ne, Kulüp Danışmanları Arş. Gör. Dr. Tezcan Özkan Kutlu ve Arş. Gör. Ömer Kutlu’ya, konuklara ve katılımcılara kulüp adına teşekkürlerini sundu. **Haber:** A. Hakan Yavaşcalı-Onur DEMİR Erdem ÖZTÜRK-Esen ÖZAY

# OSMANLI'NIN SIRA DIŞI KALYONU ESKİŞEHİR'DE HAYAT BULDU

Rusya'nın St. Petersburg şehrinde izlerine rastlanan Osmanlı'nın sıra dışı kalyonu Peleng-i Bahri, Ersin Derebek ve Ercan Bilir'in tasarımları sayesinde asırlar sonra Eskişehir'de hayat buldu. Osmanlı donanmasının bir üyesi olan Peleng-i Bahri, iki yıllık zorlu bir çalışmanın ürünü olarak artık ziyaretçilerini beklemeye hazırlanıyor.

Burak ACAR

Tarihte, Osmanlı İmparatorluğu ile Rusya arasında yaşanan savaşların bir ürünü olarak ortaya çıkan ve her iki devletin de donanmasına hizmet etme özelliği taşıyan Peleng-i Bahri kalyonu, gemi modelciliği sayesinde artık Eskişehir'de yaşıyor. İstanbul Üniversitesinde yüksek lisans eğitimi alan Emir Yener'in Osmanlı donanması üze-



rinde yaptığı araştırma sonucu Petersburg'da bulunan bir müzede planlarına ulaşılan Peleng-i Bahri kalyonu, Eskişehir'de yaşayan emekli astsubaylar Ersin Derebek ve Ercan Bilir'in iki yıl süren çalışmaları neticesinde asırlar sonra yeniden tasarlanmış oldu. Sultan I. Abdülhamit dönemine ait olan ve 1777 yılında Sinop Tersanesi'nde yapılan Peleng-i Bahri, 1790'da Osmanlı-Rus donanması arasında geçen Tendra Deniz Muharebesi'ne katılır ve muharebe sonunda ise Ruslara esir düşer. 1790'dan 1800'e kadar da "Ioann Predtecha" adıyla Rus donanmasına hizmet eder. 1796 yılında planları çizilen Peleng-i Bahri'nin bu mirası Rusya'nın arşivlerinde başarıyla korunarak günümüze kadar ulaştırılır. Asırlardır korunan bu planlar Derebek ve Bilir'in tasarımları sayesinde gemi modelciliği alanının sıra dışı örnekleri arasında yerini alır.

Bilinen Osmanlı kalyonları arasında en net çizime sahip olan Peleng-i Bahri, o yıllara ait gemi yapım tekniklerinden ayrılan özellikleriyle dikkat çekiyor. İç bükey

omurga yapısına sahip olması ise bu kalyonu benzerlerinden ayıran en önemli özellik. Bugüne kadar incelenen yüzlerce planda bu boyuttaki bir kalyona ait iç bükey omurga yapısına hiçbir şekilde rastlanmıyor. Yaklaşık iki yıl boyunca bu sıra dışı kalyon üzerinde çalışan Ersin Derebek ve Ercan Bilir, yapım aşamasında yaşananları bizimle paylaştılar.

## Peleng-i Bahri dünyada bir ilk

Geminin farklı özelliklerinden dolayı benzerlerinden ayrıldığına dile getiren Ercan Bilir, konuyla ilgili olarak şu bilgileri aktarıyor: "O dönemlerde borda merdiveni olarak tabir edilen merdivenlerin genelde dikey basamaklar şeklinde uygulandığını görüyoruz. Ancak bu gemideki merdiven yapısının günümüz modern gemi merdiven yapısına sahip olması ise ilginç bir özelliğini gösteriyor. Bir diğer özelliği de arka kasarada (geminin arka bölümü), kamelya benzeri bir yapının olmasıdır. Bu yapının Osmanlı kalyonlarının birçoğunda olduğu düşünülüyor. Bu duruma kanıt olarak ise St. Petersburg deniz müzesinde bulunan Ejder başlı kalyondaki yapı gösteriliyor. İlginç özelliklerden ve modelinin dünyada yapılmamış olmasından dolayı elimizdeki projeleri bırakarak hemen bu kalyonun yapımına başladık."

Model yapımına ilgi duyduğu günden bu yana kalyon yapımıyla ilgilendiğini belirten Ersin Derebek ise Peleng-i Bahri kalyonunun ortaya çıkış serüvenine ilişkin şunları söylüyor: "Önceki dönemlerde yapmış olduğum çalışmaları gören arkadaşım Emir Yener, benimle irtibata geçerek Peleng-i Bahri kalyonunun planını Rus arşivlerinde araştırma yaparken bulduğunu ve bu modeli hayata geçirebilmemizin mümkün olup olmadığını sordu. Ben de kendisine, planın örneğini ulaştırması halinde bunun mümkün olabileceğini söyledim. Planın bana ulaşmasının ardından elim-

deki bütün projeleri bırakarak Peleng-i Bahri için harekete geçtim ve projeye ilgili değişik düşüncelerim olduğundan tek başıma yapacağım bir projenin beklentilerimi karşılamayacağını düşündüm."

## Sadece analiz süreci 6 ay sürdü

Projeye tek başına devam edemeyeceğine karar vermesinin ardından Ercan Bilir'le yollarının kesiştiğini dile getiren Derebek, sanat ve kişiliğine saygı duyduğu arkadaşı Bilir'e öncelikle bu projede çalışabileceklerini söylemiş. Projenin Ercan Bilir'i çok heyecanlandığını ve bunun üzerine de teklifini hemen kabul ettiğini belirten Ersin Derebek, çalışmaları ilk olarak plan üzerinden başladıklarına değinerek sözlerini şu şekilde sürdürüyor: "Elimizdeki plan, tersane planı olmadığından öncelikle model planına çevirmek için uğraştık. Bu yüzden 6 aylık analiz sürecinde plan üzerinde çalışarak ve bilgisayarda vektörel programlar kullanarak modelin omurga ve posta yapıları dâhil olmak üzere birçok bölümünü çizdik. Bu bizim için çok zor bir süreç oldu ama çabalarımız karşılıksız kalmadı. Proje sayesinde vektörel program kullanmayı da öğrenmiş olduk."

## Model ilklerin bir araya gelmesinden oluşuyor

Bünyesinde birçok özelliği barındıran bu modele başka bir ilki daha eklemek üzere Plank On Frame (POF) diye adlandırılan ve Türkiye'de bugüne kadar hiç uygulanmamış olan modelleme tekniğini denediklerini ifade eden Ercan Bilir, "Ülkemizde uygulanan modelleme tekniği genellikle kontrplak omurga üstüne 15-20 sıra kontrplak posta konulur. Sonra üzerine çıtalarla sarım yapılarak kapalı model dediğimiz güverte üstü detaylara da önem verilen ve görselliğe hitap eden modelleme

yapısı oluşturuluyor. POF modeller ise omurga ve postaları orijinaline uygun biçimde masif ahşaptan ve planda belirtilen sayı kadar yapılan modellerdir." diyor.

Peleng-i Bahri, tamamen gemi imalatında kullanılan ahşap ekleme ile montaj tekniklerine sadık kalınarak yapılması ve her bir parçasının ise orijinal detay verilerle yapılması bakımından önem taşıyor. Modelleme ayrıca iç konstrüksiyonun ve içliğin görünmesi amacıyla birçok noktadan iç detayların izlenmesine olanak tanıyor. Yapımı yaklaşık iki yıl süren model, 1/48 ölçülerinde ve 10 bin parçadan oluşuyor. Bilir, böylesine sabır ve uğraşı isteyen projenin kesinlikle en ufak bir hatayı bile götüremeyeceğinin altını çiziyor.

## Müze de sergilenmeyi hak eden bir çalışma

Yapılan bir çalışmayı her zaman başkalarının takdir etmesi gerektiğini belirten Ersin Derebek, modelle ilgili olarak da kendilerinin gördüklerinden ziyade başkalarının modelde ne gördüğünün önemine değiniyor. Projelerini titiz bir çalışmanın ürünü olarak değerlendiren Derebek, düşüncelerini şu şekilde aktarıyor: "Gözlerimizi bozmak pahasına yaklaşık 600 saatlik bölümü büyüteç altında bilfiil el oyması yaparak geçirdik. Toplamda ise yaklaşık 6 bin saatlik bir çalışma süresi geçirdik. Böyle bir çalışmanın elbette bir bedel ölçüsü olmayacaktır. Bunun takdiri tamamen alıcıya aittir. Şunu da belirtmek isterim uluslararası forum sitelerinde dünya şampiyonlukları bulunan modelciler tarafından çalışmamız dünya standartlarına örnek gösterilebilecek incelik ve detaylara sahip bir çalışma olarak nitelendiriliyor. Bundan dolayı sanırım bir müzede sergilenmeyi ve yıllar boyu korunmayı hak edecek özelliklere sahip bir çalışmadır. Her ne kadar gönüllü müzelerimizden yana olsa da hak ettiği değeri görmesi hâlinde yurt içi veya yurt dışı özel koleksiyonculara da açık olacaktır."



# BABADAN GELEN TUTKU MESLEĞE DÖNÜŞTÜ

İsmail Özgüven, çocukluk hobisi olan ahşap işlemeciliği sayesinde artık hayallerini gerçeğe dönüştürüyor. Çocukluk yıllarında babasından kalma bir tutkuyla başladığı ahşap işlemeciliği, zamanla hayatında hobi olmaktan çıkar ve iş hayatında yaşadığı sıkıntıların da etkisiyle bir yıl öncesinde mesleği hâline gelir.

Gökhan AKKURT

O nun yaşam hikâyesi hayallerin ve tutkuların, gerçekle buluşması açısından herkese örnek olacak cinsten. Aslında metalurji ve malzeme mühendisi olan Özgüven, hem iş hayatında karşılaştığı sıkıntıların etkisi hem de hayallerinin ardından koşma isteğiyle bir yıl öncesinde önemli bir karar olarak lazerli ahşap işlemeciliği alanında kendisine ait bir iş yeri açar. Bir yıl gibi kısa bir süre içerisinde hem çevresinden aldığı olumlu eleştiriler hem de ticari anlamda yaşadığı başarılar, bu işe dört elle sarılmasında etkili olur. İşte İsmail Özgüven'in hikâyesi aslında tam da bu noktada başlar. Daha çocukluk yıllarında babasının da etkisiyle ahşap işlemeciliğine karşı ilgi duymaya başlayan Özgüven'in bu ilgisi zamanla tutkuya dönüşür. Kim bilebilirdi ki o yıllarda sadece tutku olan ahşap işlemeciliğinin zaman içerisinde İsmail Özgüven'in mesleği hâline gelebileceğini... İş hayatında yaşanan sıkıntılar Özgüven'i zamanla farklı arayışlar içerisine iter ve bir yıl öncesinde de çocukluk hayali olan ahşap işlemeciliği bir anda hayallerinin gerçeğe dönüştüğü yer olur. Aslında İsmail Özgüven'in hayatında ticaret ve ahşap işlemeciliği hep var olmuştur. Bundan 4-5 yıl öncesinde babasıyla birlikte farklı bir alanda ticari faaliyetlerini sürdüren Özgüven, ailesinin de desteğiyle babasıyla birlikte lazerli ahşap işlemeciliğine yönelme kararı alır. Bu kararı almasının ardından İsmail Özgüven artık hayallerinin kapılarını aralayacak olan serüvenin başlangıcındadır...

## "Size özgü eserler bu atölyede hayat buluyor"

İsmail Özgüven bu gelişmelerin üzerine hiç vakit kaybetmeden yeni iş yerinin temellerini atmak üzere işe koyulur ve kendi ürettikleri lazer tezgâhlar ile çizimleri faaliyete geçirir. Artık yeni bir hayatın kapıları aralanmıştır ve bundan sonrası için tek hayali insanlara ahşapla ilgili neler yapılabileceğini göstermektir. Bir yıllık yorucu bir dönemin sonunda Özgüven, insanlara özgü tasarımlarıyla kısa sürede pek çok kişinin dikkatini çekmeyi başarır. Şu anda kendisine ait hâlihazırda 200'ün üzerinde maket bulunduğu söyleyen Özgüven, bu maketlerin yanında ahşap kazıma resimler gibi farklı tasarımlar üzerinde de çalışmalar gerçekleştirdiğini dile getiriyor. Sürekli bu alana yönelik neler yapılabileceğini düşündüğünü ifade eden İsmail Özgüven, "Bir yıldır atölyemiz ile iş yerimizi birlikte yürütmeye çalışıyoruz. Bunun yanında müşterilerimizden gelen talepler doğrultusunda iste-

nilen makinelerin projelendirilmesini ve üretimini gerçekleştiriyoruz. Bir yılın sonunda da belirli bir aşamaya geldik. Artık farklı çalışmalar ve projelere imza atmak istiyoruz. Yapmayı planladığımız çalışmalar arasında Eskişehir'e ve Türkiye'ye özgü figürler yer alıyor. Mesela; Eskişehir'e özgü yapılardan Reşadiye Camii, Masal Şatosu ile İstanbul'un sembollerinden Kız Kulesi ve Boğaz Köprüsü gibi insanların her yerde göremeyecekleri maketleri yapmayı düşünüyoruz. Şu anda onların çizimlerini gerçekleştiriyoruz ve zamanla bu çalışmalarımızın maketlerini sergilemeyi istiyoruz." diyor.

## "Her gelen kişi bize yeni fikirler veriyor"

Başta aile olmak üzere müşterilerden ve çevredekilerden büyük destek gördüğünü belirten İsmail Özgüven, bu desteğin kendisine başarı olarak yansıdığını söylüyor. İş yerlerini ziyaret edenlerin ürünlerini çok değişik ve güzel bulduklarına değinen Özgüven, sözlerini şu şekilde sürdürüyor: "Aldığımız olumlu eleştiriler sayesinde bu işin bize neler kattığını görmüş oluyoruz. Şu an için geldiğimiz nokta elbette güzel ancak her şeye rağmen henüz istenilen seviyede değiliz. Uzun vadede daha iyi yerlere gelebileceğimizi düşünüyorum. İş esnasında insanların bize olumlu katkıları oluyor. Her gelen kişi bize yeni fikirler veriyor ve ben de bütün bu fikirleri bir şekilde değerlendirmeye çalışıyorum. Bunlarla birlikte bir yandan da kendi tasarımımı nasıl geliştiririm diye düşünüyorum."

Ahşaba ilgisi olan kişilerin yanı sıra öğrencilere yönelik hizmetler de veren İsmail Özgüven, anaokulundan üniversite öğrencilerine kadar geniş bir öğrenci grubunun projelerine ve çalışmalarına teknik destek sağlıyor. Öğrencilerin istekleri doğrultusunda kendilerine özgü tasarımlar ve çizimler sunan Özgüven, bu tür olanakları sağlayabilmenin ise kendilerine alanlarında avantaj sağladığını düşünüyor. Alanlarında rakiple-

rinin olmasının kendilerine ticaret hacmi yarattığını da belirten İsmail Özgüven, bu yüzden rekabetin gerekliliğine dikkat çekiyor.

## "En büyük hayalim gezilebilir bir Eskişehir maketi yaratmak"

Ahşap işlemeciliğine dair uzun vadede planları ve hayalleri olan Özgüven, zamanla bu hayallerini hayata geçirmeyi çok istiyor. İsmail Özgüven'in planları arasında tamamen ahşabın kullanıldığı mutfak ekipmanlarının yanı sıra kadınların kullanabileceği değişik tasarımlar yer alıyor. Bu planların dışında en büyük hayalinin ise gezilebilir bir Eskişehir maketi yaratmak olduğunu söyleyen Özgüven, "İnsanların Bilim Deneysel Merkezi, Masal Şatosu ve Kentpark gibi gidip gezebilecekleri yerlerin insan boyutundaki maketlerini yapma hayalim var. Tamamen ahşabın kullanıldığı natürel yapıları hayata geçirmek istiyorum. Ancak bu hayalimi kendi olanaklarımla gerçekleştirmem şu an için mümkün görünmüyor. Bunun yanında kendi maketlerimi büyültmeyi çok istiyorum. Planlarım arasında oyuncak modellerine hareketli mekanizmalar ekleme fikri de bulunuyor. Hareketli mekanizmaların yer aldığı araba modellerini ise çocukların binebileceği ve uzaktan kumanda edilebilir akülü araba hâline dönüştürmeyi düşünüyorum. Bunların hepsi ileride yapmayı düşündüğüm projelerim arasında yer alıyor. Elbet bir yerden başlayıp bunların hepsini gerçekleştireceğim." diyerek başta Eskişehir'e yönelik olmak üzere ilerleyen dönemlerdeki planlarından bahsediyor.

Kurumlar arası iş birlikleri ve kurs olanaklarına da değinen Özgüven, bu zamana kadar belediyelerle küçük çapta iş birliklerinin olduğunu ancak bu iş birliklerini ileri seviyeye taşıyamadıklarını belirtiyor. İş birliklerinin dışında şartların olgunlaşması hâlinde sergi açma düşüncesinin de olduğunu ifade eden İsmail



Özgüven, "Sergi için aslında daha öncesinde bir adımım oldu. Bir alışveriş merkezinin içerisinde sergi açma düşüncem vardı ancak istenilen rakamlar bizim için yüksek geldi. Durum böyle olunca da geri adım atmak durumunda kaldım. Bunun dışında müşterilerimden ve çevremdeki insanlardan kurs konusunda da çeşitli talepler geliyor. İşin açıkçası ben böyle bir şeyi düşünmüyorum. Çünkü ticari hayatın içerisinde olduğum için kendi işlerimle yoğun bir şekilde ilgileniyorum. Bu yüzden de kurs fikrine çok sıcak bakmıyorum." diyor.

Kurs için boş zamanın yanı sıra bir ön hazırlığın da gerekli olduğunu dile getiren Özgüven, tasarım işinin sadece belli bir şeyi ezberden çizmekle bitmediğini, istenilen model üzerinde farklılıklar da yaratabilmek olduğunu söylüyor.

Özgüven ayrıca bu farklılıkların yaratılabilmesi için de öncelikle belli başlı çizim programlarının bilinmesi gerektiğini belirterek konuyla ilgili olarak şu bilgileri aktarıyor: "Bu uğraşı ciddi anlamda zaman ve emek anlamına geliyor. Bunun dışında bayilik anlamında da çeşitli talepler geliyor. Bu konuya açığım, ürün temini ve altyapı kurma anlamında gerekli desteği verebileceğimi kendilerine de söylüyorum. Eğer kendilerinde böyle bir yetenek görüyorlarsa elbette bu işi yapabilirler ve ben de kendilerine bu konuda gerekli desteği veririm."

## "Hobi olarak yapılabilecek en güzel uğraşılardan"

Ahşap işlemeciliğinin hobi olarak yapılabilecek en güzel uğraşılardan biri olduğunu söyleyen İsmail Özgüven, ahşap işlemeciliğiyle hobi olarak uğraşılmasını çok istediğini belirtiyor. Bu alanla ilgilenenlerden biri olarak ahşap işlemeciliğini profesyonel olarak düşündüğünü ve bunun için de elindeki olanakları kullandığını ifade eden Özgüven, alana ilgisi olan kişilere tavsiyelerini ise şu şekilde dile getiriyor: "Eğer bir kişinin bu alana ilgisi varsa elbette ki bu uğraşısını kıl testeresi aracılığıyla bile rahatlıkla yapabilir. Yeteneğini geliştirdiği takdirde ise uzun vadede bu uğraşmayı, ticarete dönüştürebilir. Kişi bunu sadece bir hobi olarak yapmak istiyorsa bu alandaki malzemeleri temin etmek de oldukça ucuz ve kolay. Ahşap işlemeciliğini herkes evinin bir köşesinde rahatlıkla yapabilir."





**“Yazıya görüntüden daha çok inanıyorum”**

## ONDA LAF ÇOK: MESUT YAR

Televizyondaki pek çok projede adından sıkça söz ettiren “Burada Laf Çok” programının sunucusu Mesut Yar, Arkeoloji Bölümünde okumasına rağmen gazeteciliğe doğru şekil alan hayatında “Arkeoloji Bölümü okumakla birlikte gelişen

bakış açım, bir şekilde gazetecilik mesleğinde çok işime yaradı.” diyor ve televizyonculuğa nasıl başladığından televizyonculuğa karşı bakış açısını, sektörün zorluklarından projelerine kadar birçok şeyi anlatıyor bizlere.

Çiler ÖZCEYLAN

**“Yazıya görüntüden daha çok inanıyorum.”**

Arkeoloji bölümünü bitirdiniz ve televizyon sektöründe ilerlediniz. Buna nasıl karar verdiniz?

Üniversite öncesinde meslek lisesi motor bölümü okudum. Aslında tam kırılma noktası orası. Motor bölümü, insana teknik adam olmanın inceliklerini öğretiyor. Fakat el becerin yoksa yapabileceğin bir şey değil. Arkeolojiye kazılara katılmak için girdim ama daha sonra baktım ki ufuk geliştirici bir yanı da var. Doğduğum ve büyüdüğüm dönem, coğrafyası itibarıyla hayata hep açılı bakmayı öğrenmişimdir. Arkeoloji eğitimi sayesinde, hayata açısız 360 derece bakabiliyorsunuz. Gazetecilik mesleğine meraklı, mutlu bir şekilde girmedim. Okul harçlığını çıkartmak için girdim. Öyle olsaydı stajyer muhabir olarak girerdim ki ben bu mesleğe “office boy” olarak başladım. Açıkçası kader beni bu sektöre doğru sürükledi. Arkeoloji bölümü okumakla birlikte gelişen bakış açım, bir şekilde gazetecilik mesleğinde çok işime yaradı.

Nedir o? Tırnak içinde “Merak duygusu” çünkü bir arkeolog, bir tarihçi sadece merak özlemi yaşar. Gazetecinin de aslında tüme varmasının yöntemi meraktır. Dolayısıyla ikisi bir arada fena gitmedi. Birbirine yakıştı. Birbirine yakıştığı için hem çalışmayı hem de okumayı sürdürdüm. Dolayısıyla işin doktorasına kadar tamamlayıp arkeoloji ile yollarımızı ayırdık diyemem. Şu anda profesyonel olarak televizyondan para kazanıyorum ama severek yaptığım iş tarih yazmak, belgesel çekmek ve onu sergilemek.

**“Aklımın bir tarafı tarihle hep devam ediyor”**

Nasıl çalışmalar bunlar biraz bahsedebilir misiniz?

Bir akademisyen gibi makale yayımlayamıyorum ama bir aka-

demisyenden daha fazla çalışıp haftalık periyotlarla TRT OKUL’a “Popüler Arkeoloji Belgeseli” yapıyorum. Orada bilimsel olarak kazandığım yetilerin sürekli bir idman hâli var. Sürekli yerine ne koyabilirim diye bir Ar-Ge hâli var. Dolayısıyla aklımın bir tarafı tarihle hep devam ediyor çünkü okuduğumu belgelemem lazım. Belge önemli bir şey, yazıya görüntüden daha çok inanıyorum. Yine de mevcut popüler kültür için görüntü de öğretici bir şey. Dolayısıyla hepsini bir araya sokuyoruz. Belgesel bu anlamda benim devam eden ve bırakmayacağım bir işim. Bunu yazılı şekilde de yapıyorum, belgesel kitaplarım var ama hayatımızın devam etmesi için de popüler kültüre yönelik, belki de kısmen anıl belgeseli de “Burada Laf Çok”ta oluyor.

Hayatın akışı sizi TV programcılığına yönlendirmiş. TV programcılığı sizin için ne ifade ediyor?

Her şeyden önemlisi ekmek kapım. Bir şekilde hayatın öznesi. Hiçbirimiz su ile çalışmıyoruz. Benim mazotum da televizyonculuk. Televizyon içerisinde geride bıraktığım 20 küsur sene bir çıraklık, belki bir kalfalık ve bir dönem sonra da ustalık devrine doğru evrildi. O evrime hikâyesinde bir sürü zorluk çekiyorsun. Sen insan olarak değişiyorsun. Teknoloji sende çok daha hızlı sana paralel bir şekilde değişiyor. Bir yandan onu algılamak ve pratiğe dökmek durumundasın. Sürekli bir çalışma ve çabalama hâlindesin. Televizyonun o canlı hâlini çok seviyorum. Belki tarihin üzerini bir toprakla kapatabilirsin ve saklayabilirsin ama televizyonda bir şeyi saklayamıyorsun. İşte o saklamama hâli de insanı üretimde olmaya tetikliyor. O da benim için heyecan verici bir şey. Seviyorum o yüzden televizyonculuğu.

**“Çok klişe olacak belki ama ilk olarak yaptığınız işi sevmek çok önemli”**

Sizce TV programcılığında olmazsa olmazlar neler?

Çok klişe olacak belki ama ilk

olarak yaptığınız işi sevmek çok önemli. Ben hep şunu düşündüm: “Acaba çok konuşulan bir şey mi yapsam, yoksa ortalama bir kalite tutturup o kaliteden hiç ödün vermesem mi?” 5 yıl oldu, hiçbir işim kısa sürmedi. En tutmayan işimin 4 sene sürdüğünü düşünürsek ve bunları üst üste koyunca, birincisi evet bu işi sevmek ancak bir de bu işin planlamasını doğru dürüst yapmak zorundasın. “Ben ne olacağım?” ya da “Ben izleyiciye ne vadediyorum? İzlerken samimi miyim? O samimiyet izleyiciye geçiyor mu?” Bu adam istikrarlıdır, söylediği şunlar doğrudur. Şu nedenden dolayı onu izlerim şu nedenden dolayı onu izlemem duygusunu izleyici ya da takipçi üzerinde yönetebiliyorsan, bence zaten işin yüzde 70’i hallolmuştur, yüzde 30’u da formatlara bağlıdır.

Sizi hem sabah programlarında hem de gece programlarında izledik. Siz hangisini tercih ediyorsunuz?

İkisi de çok marjinal saatler. Sabah programlarında zihni biraz daha açık olan bir kitleye bir şeyler anlatmaya çalışıyorsun. Gecede ise beyni zaten yorulmuş ve beynini boşaltmak isteyen bir kitleden, onların beyinlerinden bilgilerini çalmaya çalışıyorsun. Aslında biri vermek diğeri de almakla ilintili bir şey. Bir tercih yapmam gerekirse gece programı şu sıralarda iyi ama yarın sabah programı neden olmasın diyebilirim. Keşke ortasını bulabilseydik.

**“İnsan cemiyet hayatının içine girerek beslenmiyor”**

Gece programının zorlukları var mı?

Var tabii. Mesela sosyal hayatın değişiyor. Hele benim gibi gündelik bir iş yapıyorsan sosyal hayat diye bir şey olmuyor ama ben sosyal hayatla ilgili kaygıları çok geride bıraktım. Öyle bir hayatım olup olmamasını çok umursamıyorum. İnsan cemiyet hayatının içine girerek beslenmiyor. Doğru mecralarda doğru şeyleri okuyarak ve gözlem yaparak; biraz da yaşayarak hayatın içinde olma meselesi

vardır ya herkesin altını çizdiği, işte hayatın içinde olarak ve ekrandaki samimiyetim neyse ve beri tarafta sokağın içinde de o samimiyeti yaşayarak daha çok şey öğreniyorum.

Burada Laf Çok programına nasıl hazırlanıyorsunuz?

Genç bir ekibimiz var. Ben hayatım boyunca hep genç bir ekip- le çalıştım. Benim ekibimde yaş ortalamasını yükselten hep ben oldum. Benle yaşıt ya da benden büyük kimse olmamalı çünkü ağabeylik duygusu bizim meslekte çok önemlidir. Geçmişte daha cıva gibiydiler. Şimdi çok erken ihtiyarlıyorlar. İşte o erken ihtiyarlamalarına biraz bozuluyorum ama benim için çok önemliler. Ne olursa olsun ben onların abisiyim.

Neler paylaşıyorsunuz onlarla?

Her şey. Her şeyimi biliyorlar. Nereye gittiğimden tutun nerede yemek yediğime kadar. Aile gibiyiz. İçlerinde yaramaz çocuklar var onları cezalandırıyoruz. Kimi zaman samimiyetin verdiği mesafesizlik bazen bozulabiliyor ama ben onu kontrol edebiliyorum.

**“Gelen misafirler önce misafirim ama sonra da güzel bir kazı alanım”**

Programınızda her gün farklı konukları ağırlıyorsunuz. Zor olmuyor mu?

Her gün yeni bir insanla tanışmak zordur, insanı çok yorar. Her gün yeni 5 insanı hayatına sokmak 5 misli zor. Herkesin orda bir dili var. Ortak dil üzerinden başlayıp insanları biraz eşelemeye çalışıyorum. Eşeleince kimisi çok rahat itiraf ediyor. Kimisi kendisini çok mesafeli tutuyor. Tüm bunlara rağmen ben çok mesafe tanımayan bir adamım. Başkalarına karşı mesafeli ama başkalarından almam gerekeni almak isteyen bir adamım. Bu bizim arkeolojiden kaynaklı bir durum. Ben bunu bulacağım diye kazarsın arkeolojide. Dolayısıyla benim için gelen misafirler önce misafirim ama sonra da güzel bir kazı alanım. Keşif alanım.

Gelecekte gerçekleştirmeyi planladığınız başka projeleriniz var mı?

Her şeyi yaptım. Televizyonda denenmesi gereken bütün işleri denedim. Projeden ziyade günün ruh iklimine uygun işler yapmak istiyorum. Tek meselem o. Ne olacağını bugünden yarın için söyleyemem ama Allah ömür verdiğçe belgesel işine devam etmek istiyorum. Asla vazgeçmem ondan. Onun dışında televizyon yani popüler kültürün sana biçtiği şey neyse, sen de onu renklendirebiliyorsan ortaya güzel işler çıkıyor.

**“Ekranda gördüğün dünya ile ekranın bir metre arkasındaki dünya arasında çok ciddi bir makas var”**

TV programcılığı yapmak isteyen gençlere tavsiyeleriniz nelerdir?

Kararlılık çok önemli. Gerçekten bu işi yapmak istediklerine eminler mi? Bu çok önemli. Biz çok ağır travmalar yaşıyoruz. Ekranda gördüğün dünya ile ekranın hemen bir metre arkasındaki dünya arasında çok ciddi bir makas var. Orası çok renkli öbür tarafı ise siyah-beyaz. Üstelik çok koyu siyah-beyaz. Eğer siyah-beyaz hayat sevmiyorsan zor. Gerçekten ben bu zorluğun altından kalkar, bununla uğraşırım bir sürü de travma yaşarım, yeri geldiği zaman depresyona girerim ama bunlara rağmen uğraşırım diyorlarsa buyursun gelsinler bekleriz.

Yetenek de gerekmiyor mu?

Yetenek gerekmiyor bence. İyi bir usta ile kişi kendini geliştirebilir.

Sizin bir ustanız var mıydı?

Tanju Yıldızoğlu. “Deli” lakaplı biriydi. O dönemler kendisine çok söylenirdim. Fakat şimdi baktığımda o kadar çok şey borçluymuşum ki ona. Bir sürü doğru şey öğrendim. Önce vicdanlı olmayı öğrendim. O vicdan da zaten diğer bütün duyguları yanında getirdi. Samimi olmak, yalan söylememek. İnsanların gözünün içine bakarak yalan söyleyen bir sektörüz. Ekran yalancısıdır. O illüzyona inanırsın. Seni hipnoz eder. O hipnozun etkisinde gidersin. Ona kendinizi çok kaptırmamak gerekir.

KAYNAKÇA

Görsel: <https://s.dogan.net.tr/ps/kanal-d/98/0x0/5490548ef493b819dcdabb5c.jpg>



## “İntiharın Genel Provası” izleyiciyle buluştu

Anadolu Üniversitesi Tiyatro Anadolu tarafından sahnelenen “İntiharın Genel Provası” oyunu Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Oda Tiyatrosu Salonu’nda izleyiciyle buluştu. Prömiyeri gerçekleştirilen

şen oyuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan da katıldı.

Sırp kara mizah ustası Duşan Kovaçević’in yazdığı ve çevirmenliğini Bilge Emin’in yaptığı oyunun yönetmenliğini Anadolu Üniver-

sitesi Devlet Konservatuarı Öğr. Gör. Enis Yıldız, dekor tasarımını Tayfun Çebi, kostüm tasarımını Nalan Türkoğlu, ışık tasarımını Yüksel Aymaz, ışık uygulamasını Hüseyin Tokyol, Metin Anık, Bilal Çetinkaya ve Ramazan Diri, müzi-

ğini ise Devlet Konservatuarı Öğr. Gör. Furkan Aktakka yapıyor.

Oyunculuklarını Devlet Konservatuarı Öğretim Elemanları Uzman Berk Kırak, Öğr. Gör. Arif Pişkin, Uzman Simten Demirkol ve Ozan Karahmet’in üstlendi-

ği oyun, savaş sonrası mutsuz bir mimarın intihar denemesi üzerine başlıyor. Oyunda yaşananlar ve oyuna konu olan politik atmosfer, nesnel ve fantastik bir bakış açısıyla ele alınıyor. ■

Haber: İrem ENGIN

### Bu sefer sadece anılarda kalmadılar

Anadolu Üniversitesi Halk-Bilim Araştırmaları Merkezi tarafından “Türk Müziği Orkestrası Anılarda Kalanlar Konseri” düzenlendi. Şef Öğr. Gör. Erdal Uludağ’ın yönetiminde verilen konser, Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Bale Salonu’nda müzikseverlerle buluştu. Türk Müziği Orkestrası solistlerinden Rabia Yağız, “Bu özel gecede, aramızdan

ayrılan ancak geride bıraktığı eserlerle ölümsüzleşen sanatçılarımızı andık. Türk müziğine gönül vermiş bu insanların topluma mal olmuş eserlerini derledik.” dedi. Konserde orkestra tarafından seslendirilen eserler: “Esin Engin-Mazi Kalbimde Bir Yaradır, Melih Kibar-Çoban Yıldızı ve İşte Öyle Bir Şey, Kazım Koyuncu-İşte Gidiyorum, Fikret Kızılok-Gönül, Kayahan-Asırlardır Yalnızım, Erol Büyükburç

-Bir Başka Sevgiliyi Sevemem, Neşet Ertaş-Vay Vay Dünya ve Bahçe Duvarından Aştım, Adnan Şenses-Çalpara, Halil Karaduman-Leyla, Ahmet Kaya-Nereden Bileceksiniz, Cem Karaca-İslak İslak, Aysel Gürel-Büklüm Büklüm, Kıvrıkcık Ali-Hepimize Yeter Dünya ve Gül Tükendi, Yeni Türkü-Fırtına, Müslüm Gürses-Güldür Yüzümü ve Hangimiz Sevmedik.” ■

Haber: Gülçin SAKARYA



### “14. Amatör Tiyatro Günleri” Sinema Anadolu’da gerçekleşti

Anadolu Üniversitesi Tiyatro Kulübü’nün düzenlediği “14. Amatör Tiyatro Günleri” etkinliği, Özdüşüm Oyuncu Atölyesi’nin sahnellediği “Herostratus Unutulsun” adlı oyunla Sinema Anadolu’da başladı. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kulüpleri Koordinatörü Öğr. Gör. Ömer Kaçmaz, “Etkinliğimizde bu katılımı görmek oldukça mutluluk verici. Bana

mutluluğun resmini çiz deseler her hâlde bu tabloyu çizirdim.” dedi.

Etkinlik süresi boyunca Anadolu Üniversitesinden Yaşayan Tiyatro, Tiyatro Poetika ve Özdüşüm Oyuncu Atölyesinin dışında; Seyyar Sahne, İTÜ Sahnesi, Özyeğin Üniversitesi Tiyatro Kulübü, TİMİS Oyuncuları, Akdeniz Üniversitesi Beyaz Sahne, DEPO, Osmangazi Üniversitesi Tiyatro Topluluğu, İstanbul Üniversitesi

Fen Fakültesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ) Tiyatro Kulübü, Yıldız Teknik Üniversitesi Oyuncuları, Boğaziçi Fakültesi Folklor Kulübü, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Tiyatro Topluluğu (SBFTT), Ege Sanat Atölyesi ve Ege Üniversitesi Tiyatro Topluluğu (EÜTT) gibi ekipler sahne aldı. ■

Haber: M. Ekrem CEYLAN



### Anadolu’da Mozart ve Beethoven akşamları

Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı tarafından düzenlenen ve Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrasının Şef Erdem Çöloğlu yönetiminde sunduğu “Mozart Akşamı Konseri”, Sinema Anadolu’da müzikseverlerle buluştu. Konser, “Kültürel Etkinlik Derisi” kapsamında gerçekleştirildi.

Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası konserin ilk bölümünde Wolfgang Amadeus Mozart’ın; Ein Musicalisher Spab, K. 522, Allegro, Minuetto e Trio, Adagio Cantabile, Presto Fagot Konçertosu, K. 191, Si bemol Majör, Allegro, Andante ma Adagio, Rondo:

Tempo di Minuetto eserlerine yer verdi. Konserin 2’nci bölümünde ise Senfoni No.29, K. 201, La Majör, Allegro Moderato, Andante, Menuetto: Allegretto ve Allegro con spirito adlı eserler sanatseverlerin beğenisine sunuldu.

Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası tarafından düzenlenen “Beethoven Akşamı Konseri” ise Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Bale Salonu’nda gerçekleşti. Konserin şefliğini Murat Sümer yaparken kemanda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Özcan Ulu-

can, piyanoda Birsan Ulucan ve viyolonselde Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ozan Evrim Tunca orkestraya liderlik eden isimler oldu.

Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası, konserin ilk bölümünde Ludwig van Beethoven’dan Üçlü Konçerto, Op.56, Allegro, Largo ve Rondo alla Polacca’ya yer verirken konserin 2’nci bölümünde Senfoni No.5, Op.67 “Kader” Allegro con brio, Andante con moto ve Allegro adlı eserleri sanatseverlerin beğenisine sundu. ■

Haber: Burak ACAR



Anadolu Üniversitesi Halk-Bilim Araştırmaları Merkezi “Anadolu’nun Renkleri” adlı gösterisi ile Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi’nde (AKM) seyirci karşısına çıktı. Küztahya, Roman, Bingöl, Karadeniz Kız, Karadeniz Erkek, Kafkas Solo,

Üsküp yörelerine ait dansların sergilendiği gösteride, 52 öğrenci yer aldı.

Halkbilim Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Deniz Taşçı gösteri sonrasında duygu ve düşüncelerini paylaştı. Prof. Dr. Taşçı, “Uzun süredir konulu gösteriler

yapıyorduk. Genelde de danslarla kahramanlı aşk öyküleri anlatıyorduk. Bu yıl uzun süredir yapılmayan bir şey yapmak istedik. Türkiye’nin çeşitli yörelerinden başladık, Üsküp’e kadar gittik. Her yöreden bir dans gösterisi sunduk.” dedi.

Haber: Çiler ÖZCEYLAN

# KENT HAYATININ DÜŞMANI GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Anıl AKSOY

**G**ündelik hayatın koşuşturması içinde fark etmiyoruz belki ama dünya daha hızlı dönüyor sanki. Şehirler, hatta ülkeler arasındaki belirleyici farklar azalıyor, küreselleşme ve modernleşme gayreti içinde oradan oraya savrulan bizlere 24 saat bile yetmez hâle geliyor. İnsanoğlunun hep daha iyiye ve güzele ulaşma çabası, birçok olumsuz etkiyi de beraberinde getiriyor. Bunlardan biri de şehir hayatını çevreleyen gürültü kirliliği...

Artık 1800'lü yıllarda ya da erken 1900'lerde duyulanlardan çok daha farklı sesler çalıyor kulağımıza. Duyduğumuz sesler algılarımızla, kişisel tecrübelerimizle, yaşam tarzımızla ve yaşadığımız çevreyle de doğru orantılı olarak değişiyor. Zamanla her şehrin kendine has bir ritmi, bir şarkısı oluşmaya başlıyor. Ancak bu şarkı, doğanın kendi bestesiyle ne kadar çelişiyorsa modernleşme ve nüfus artışıyla gürültü kirliliği de o kadar artıyor. Tam bu noktada sorulması gereken asıl soru şu: Gürültü kirliliği nedir? Bu kirliliği yaratan, insanın çıkardığı sesler mi yoksa yine insanoğlu tarafından üretilen ve modernleşmenin kaçınılmaz unsuru olan taşıtlar, makineler mi? Şehir merkezinde duyduğumuz gürültüleri normal mi, yoksa kirlilik kaynağı olarak mı değerlendirmek gerekiyor?

## Gürültü kirliliği her yerde

Küçük bir akıl yürütmeye gürültü kirliliğinin bunların tümünü kapsadığını söyleyebiliriz. Günlük hayatımızda bu seslere ayrı ayrı değil bütün olarak maruz kalıyoruz. Yani sokakta yürürken çıkan adım sesinden, sokaktaki konuşmalara, kafelerde çalınan müziklerden sokak satıcılarının seslerine kadar gürültü kirliliği her yerde karşımıza çıkıyor. Bindiğimiz uçağa, trene, otomobile, iş makinelerine hatta ağlayan bir bebekten, kavga eden bir çiftte kadar pek çok farklı ses, el ele verip gürültü kirliliği oluşturuyor.

Bunları sadece okurken bile içiniz daraldı değil mi? Her gün

buna maruz kaldığımızı düşünmek, dünyada var olmaya çalışan insanoğlunun doğaya ve doğal olana duyduğu sonsuz özlemi biraz daha arttırıyor. İnsanoğlu, günümüzde hızlı kentleşmeye ayak uydurmaya çalışırken birçok sorun yaşıyor. Bu yüzden, Sean Penn'in yönettiği, her şeyi geride bırakarak doğaya giden bir gencin öyküsünü anlatan "Into the Wild" filmindeki gibi her fırsatta doğaya dönme düşleri kuruluyor ancak bu, hayalden öteye gidemiyor çoğu kez. Belki de bu yüzden romantik doğaya dönme düşleri kurmak yerine, akılcı çözümler üretmek gerekiyor artık. Hiç şüphesiz, şehirlerde gürültü kirliliğine neden olan en önemli faktör insan yapımı araç ve makineler. Bunun üzerine bir de çarpık kentleşme eklenince şehirler bir anda ses ve görüntü keşmekeşi içinde ayakta durmaya çalışan yerler hâline dönüşüyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2010 yılında yayımladığı

"Gürültü Kontrolü Çalışmaları"na göre, gürültü kirliliğinin fiziksel, fizyolojik, psikolojik ve performans üzerinde pek çok olumsuz etkisi bulunuyor. Fiziksel etkilerinin en önemlisi, geçici veya sürekli işitme kayıpları olarak dikkat çekiyor. Fizyolojik etkileri ise durumu biraz daha ürkütücü hâle getiriyor. Kan basıncının artması, dolaşım bozuklukları, solunumda hızlanma, kalp atışlarında yavaşlama ve ani refleks en belirgin fizyolojik etkiler olarak tanımlanıyor. Psikolojik etkiler ise davranış bozuklukları, aşırı sinirlilik ve stres olarak belirtiliyor. Tüm bunların dışında dikkatin azalması, iş veriminin düşmesi, konsantrasyon bozukluğu ve hareketlerin yavaşlaması da gürültünün performans üzerine olumsuz etkilerinden sadece birkaçı.

## Eskişehir'de durum nasıl?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının "Gürültü Haritası Hazırla-

ma" çalışmalarına başladığı iller arasında Eskişehir de yer alıyor. Sık sık maruz kaldığımız askeri uçakların alçak uçuşu, yerde 120 desibel (dB, işitme duyarlılığını ölçmekte kullanılan sesin gücü ile ilgili bir ölçüt) kadar hissediliyor ve bu rakam ağrı eşiğine tekabül ediyor. Yine bir gece kulübü veya diskotekteki gürültü seviyesi ortalama 100 dB olarak ölçülüyor. Bu da kan basıncı artışı, kalp atışlarında ve solunumda hızlanma, ani refleksler ve baş ağrılarına neden oluyor.

Konuyla ilgili hazırlanan bir diğer rapor ise Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansının (BE-BKA) hazırladığı "Çevre Durum Raporu 2011". Rapora göre Eskişehir ilinin özellikle Tepebaşı ilçesindeki en büyük çevre sorununun gürültü kirliliği olduğu belirtiliyor. Rapora göre, Eskişehir merkezinde gürültü sorununu oluşturan kaynaklar; kent içi ulaşımdan kaynaklanan trafik gürültüsü, kent içi konut alanlarından

geçen demir yolu (raylı, hafif raylı, tramvay) gürültüsü, yerleşim yeri yakınındaki askeri amaçlı havaalanı gürültüsü, rekreasyon ve eğlence yerlerinden kaynaklanan gürültü, açık hava aktivitelerinden kaynaklanan gürültü ve yerleşim yeri içerisindeki küçük sanayi kuruluşlarından kaynaklanan gürültü olarak sınıflandırılıyor.

## Gürültü kirliliği nasıl önenebilir?

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Çevresel Gürültü Eylem Planı (2009-2020) kapsamında gürültüyü azaltacak basit tedbirler şöyle sıralanıyor:

- Susturucu ve ses giderici diğer parçaları olmadan bir motorlu kara taşıtının trafiğe çıkmasına izin verilmemesi, motorlu taşıtların üzerinde veya içinde, korna veya ses çıkaran başka bir cihazın gereksiz yere kullanılmaması,
- Radyo, televizyon ve müzik aletlerinin yerleşim alanlarında ve gürültüye duyarlı bölgelerde rahatsızlık verecek seviyede seslerinin yükseltilmemesi veya konumlandırılmaması,

- Hava alanları ve sanayi bölgelerinin yerleşim yerlerinden uzakta kurulması,

- Yerleşim yerlerinde lokomotif sürücülerinin birbirlerine sesli sinyal vermelerinin yasaklanması,

- Gürültüye duyarlı alanların iyi bir kent planlaması yapılarak trafiğin yoğun olduğu bölgelerden uzakta kurulması,

- Yol ve bina inşaatı işlerinde kullanılan aletlerin konut bölgelerinde ve gürültüye duyarlı bölgelerde belli saatlerde çalışmasına izin verilmesi, tatil günleri ve akşam saatlerinde kullanılmasının önlenmesi,

- Yerleşim yerlerinde, gürültü rahatsızlığının önlenmesi ve sağlığın bozulmaması için yapılarda ses yalıtımına önem verilmesi.

Bu basit tedbirlerle gürültü kirliliğini en azından bireysel anlamda önlemek mümkün görünüyor. Ancak bireysel çabalar, genel bir gürültü kirliliği önleme politikası oluşturması yönünde yetersiz kalıyor. Gürültü kirliliğinin 'normal' olarak algılanmadığı, sakin bir şehir hayatı için yöneticilere ve idarecilere önemli görevler düşüyor.

## KAYNAKÇA

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Gürültü Kontrolü Çalışmaları Temmuz 2010, Ankara  
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BE-BKA), TR41 Bölgesi Çevre Durum Raporu, 2011  
<https://www.behance.net/gallery/22018505/7-The-sketches-inside-me-4-Tutorial>





# PROBLEMLİ MOBİL TELEFON KULLANICISI MISINIZ?

Araştırmalara göre insanlar yeni bir fobi ile karşı karşıya... Asansörde kalma, karanlıktan korkma, kalabalık alanda duramama, dar alanda kalma korkusu gibi korkuların arasına cep telefonundan uzak kalma korkusu eklendi. Modern zamanın insanlarını tehdit eden ve yeni bir olgu olan nomofobi hakkında Anadolu Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Merkezinde (PDRM) görev yapan Uzman Psikolojik Danışman Ömer Özer ile nomofobinin ne olduğunu ve cep telefonlarına olan aşırı düşkünlüğün psikolojik boyutunu konuştuk.

Işık AKIN

Yolda yürürken gözünü telefondan ayırmayan insanlar, bir kafede otururken konuşmak yerine ellerindeki telefonla ilgilenen arkadaş grupları, şarjı bittiğinde telaşlananlar, İnternet ile bağlantısı koptuğunda bulunduğu ortamdan sıkılanlar, telefonu yanında olmayınca morali bozulanlar... Böyle insanları çevremizde son zamanlarda sık sık görüyoruz. Cep telefonu ile kurulan bu yakın bağ o kadar ilerledi ki bazı araştırmalara göre telefona bağlılık, telefonsuz kalma korkusu sınırları yeni yeni çizilen bir psikolojik sorun haline gelmeye başladı. Çağımızın yeni vebası olarak tanımlanan cep telefonsuz kalma korkusunun adı ise "Nomofobi".

İngiltere'de bin cep telefonu kullanıcısıyla yapılan bir araştırmada kullanıcıların %66'sı cep telefonlarını kaybetme fikrinin kendilerini bunalttığını söylüyor. Araştırmaya göre 18-24 yaşlarındaki bireylerde bu oran %76'lara kadar yükseliyor. Bu durumun psikolojik bir sorun olmaya başladığını düşünen uzmanlar, cep telefonuna aşırı bağlanmanın, tanıları belli bir hastalık olmadığını; henüz yeni bir olgu olduğunu söylüyor.

Konuyla ilgili olarak Uzman Psikolojik Danışman Ömer Özer, "Cep telefonu bağımlılığı diye bir kavram ya da bir tanı kriteri psikiyatrik rahatsızlıklar bağlamında henüz tanımlanmış değil. Belki ilerleyen zamanlarda kriterler belirlenir ancak şu an itibarıyla bağımlılık kavramını cep telefonu kullanımında kullanmak çok doğru değil. Bazı kaynaklarda nomofobi gibi bir isim verilse de bu da henüz kabul görmüş değil. İngilizce "no mobile phobia" (cep telefonsuzluk fobisi) kelimelerinden gelen "nomofobi", cep telefonsuz ya da daha geniş kullanımı ile mobil iletişim araçlarından uzak kalma, kullanamama korkusu olarak ifade edilebilir." diyor. Cep telefonu kullanımıyla ilgili problemlerin standartları kesin olarak belirlenmeyen bir sorun

olduğunu söyleyen Özer, "Halk arasında ya da dergi ve gazete yazılarında bağımlılık kelimesinin kullanıldığını görüyoruz. Peki bağımlılık yerine ne diyebiliriz? Bu konuda genel çalışmalar problemlili mobil telefon/cep telefonu kullanımı ya da problematik mobil telefon kullanımı/cep telefonu kullanımı şeklinde bir ifade kullanıyor. Benim şahsi görüşüm de bu şekilde isimlendirmenin daha doğru olacağı yönünde." diyerek sorunun bir bağımlılık değil, problemli bir kullanım şekli olduğunu vurguluyor.

## Problematic mobil telefon kullanımı bizi nasıl etkiliyor?

Cep telefonsuz kalma, iletişim kuramama fobisi bulunan kişilerde birtakım fiziksel ve psikolojik etkiler görülüyor. Kişi, mobil telefon kullanmadığı zamanlarda panik atak, nefes darlığı, baş dönmesi, titreme, terleme, kalp hızının artması, göğüs ağrısı ve bulantı gibi fiziksel sorunlar yaşıyorsa nomofobik belirtiyor; gösteriyor olabilir. Bu fobinin bireyin davranışlarındaki etkilerini Uzman Özer şu şekilde belirtti; "Bu tip fobiye sahip kişiler, genel olarak zamanının büyük bölümünü mobil cihazı ile ilgilenecek geçirir. Fazladan bir başka mobil cihaz ya da batarya taşır ve batarya seviyesi düştüğünde, kapsama alanı dışına çıktığında ya da kontörü/kredisi azaldığında yoğun bir kaygı duyarlar. Sık sık mesaj ya da arama gelip gelmediğini kontrol ederler. Nomofobik kişiler 24 saat telefonları açık tutmaya gayret ederler ve cep telefonları ile uyurlar. Daha önemlisi, insanlarla yüz yüze iletişim kurma olanakları olsa dahi bundan kaçınarak mobil cihazları ile iletişim kurmak isterler ve mobil cihazlar için yüksek meblağlar harcayabilir, kendilerini maddi olarak zora sokabilirler. Ancak söylediğimiz gibi bu özellikler şu an sadece ilerleyen dönemde tanı kriterleri haline gelmesi tahmin edilen kriterler."

Problemli mobil telefon kullanımını gören kişiler, başta sosyal hayatlarında olmak üzere bir ta-

kım problemler yaşıyorlar. Özer, "Problematic mobil cihaz kullanımı olan bireyler için birçok alanda olumsuz sonuçlar ortaya çıkabileceğini ifade edebiliriz. Daha fazla depresif durumlar, daha fazla yalnızlık ve daha fazla kaygılı bir kişiye sahip olmak başlıca tehlikeler arasında. Yine sağlıkla ilgili tehlikeler olabilir. Uyku bozukluklarına temel oluşturabilir ya da kişilerin uyku kalitelerini engelleyebilir. Daha uç boyutlarda kişilerin sanal dünyaya kapılmaları ve gerçek dünyadaki ilişkilerinde zorlanmalarına neden olabilir. Bu anlamda, iletişim becerilerinin olumsuz etkileneceğini söylemek de yanlış olmayacaktır. Yine problemli kullanım düzeyine sahip kişilerin psikolojik problemlere ilişkin belirtilerinin diğer insanlara göre daha yoğun olduğunu ifade eden çalışmalara da rastlamaktayız." İfadeleriyle problemli cep telefonu kullanımının yarattığı sorunları belirtiyor.

## Cep telefonu kullanım düzeyimizin sorun yarattığına ilişkin işaretler

Teknolojiye ayak uydurmak, sosyal hayat içinde var olmak ve bu amaçla teknolojik cihazları araç edinmek günümüzün getirdiği bir zorunluluk. İletişim ihtiyaçlarımızı karşılamanın yanı sıra eğlence, bilgi edinme, sosyal ağlarda paylaşım yapabilmek ve daha birçok gereksinimimizi karşılayan cep telefonlarını, gün içinde sık kullanmamız bir sorunla karşı karşıya olduğumuzun tek göstergesi değil. Özer, cep telefonu kullanımımızın yaşam kalitemizi düşürecek derecede olduğu takdirde bir sorundan söz etmemizin mümkün olduğunu söyleyerek standartlandırılmış kesin belirtiler olmasa da sorun olduğuna işaret edecek belirtileri şu şekilde ifade ediyor:

- Kişilerarası ilişkilerinizi bozuluyorsa,
- Telefonu kullandığımız süre ya da kullanmadığımız zamanlarda aklımıza "Acaba mesaj geldi mi, aradım mı?" gibi düşünceler oldukça sık geliyorsa,
- Bu durumlar günün büyük çoğunluğunda bizi meşgul etmeye başlıyorsa,
- Bu yüzden bazı işlerimizi ertelleyip fırsatlar kaçırıyorsanız,
- Ailemizle, arkadaşlarımızla ilişkilerimizde bozulmalara yol açıyorsa bir sorundan bahsedebiliriz.

## "Gerçek dünyada iletişim kurmakta zorlanan kişiler iletişimlerini cep telefonlarına taşıyorlar"

Günümüzde insanların sanal dünyaya düşkün olmaları, sanal dünyada var olma çabaları ve hayatlarını sosyal paylaşım alanlarına taşıma merakları giderek artıyor. Akıllı cep telefonları ile sosyal dünya parmağımızın ucunda. Bu da mobil telefonları hayatımızın önemli bir parçası haline getirdi. Özer mobil teknolojiye olan düşkünlüğümüze neden olabilecek şu unsurlardan söz ediyor: "Bazı görüşler insanların sosyal kaygılarından, gerçek

dünyada iletişim kurma yerine mobil cihazlara yöneldiğini söylüyor. Yani gerçek dünyada iletişim kurmakta zorlanan kişiler, iletişimlerini cep telefonları üzerine taşıyorlar ve giderek bunun düzeyini arttırıyor olabilir. Bunun temel nedeni utançlılık dahi olabilir. Artık cep telefonları sosyal medyada var olma araçlarımız haline geldi. İnsanları aramak, mesaj göndermekten ziyade bizleri İnternete bağlayan ve sürekli sanal dünyada var olmamıza aracı olan bir şey artık cep telefonları. Yine bazı araştırmalarda düşük benlik düzeyinin problemli mobil telefon kullanımına neden olduğu ifade ediliyor ve yine akran ilişkileri zayıf olan kişilerin daha problemli oldukları ifade ediliyor. Ayrıca dışa dönük insanların daha fazla cep telefonu kullanımı sergiledikleri belirtiliyor."

Cep telefonlarının her geçen gün yeni özellikleriyle karşımıza çıkması, bizlere daha fazla olanak sağlaması, taşınabilirliği, anındalığı onlara karşı ilgisimizi ve ihtiyacımızı arttırıyor. Teknoloji ve bilim çağının insanları olarak her alanda kolaylıkla hâkimiyet kurabilmemizi sağlayan bu küçük cihazlar ilerleyen zamanlarda hayatımızın daha da derinlerine incek gibi gözüktüyor.

KAYNAKLAR  
<http://www.aktuelpsikoloji.com/nomofobi-nedir-belirtileri-nelerdir-11388h.htm>

GÖRSELLER  
<http://i.huffpost.com/gen/2369518/images/o-AN-NOYED-MAN-PHONE-facebook.jpg>  
[http://24gadget.ru/uploads/posts/2015-03/1426601632\\_001.jpeg](http://24gadget.ru/uploads/posts/2015-03/1426601632_001.jpeg)



# 2014 YILINI NASIL GERİDE BIRAKTIK?

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan işsizlik ve istihdam konusunda bireylere rehber olması adına iş ilanlarının verildiği çeşitli web siteleri yıllık istihdam endeksi raporları yayımlıyor. Bu raporlarda yer alan veriler iş arayanlara ya da işverenlere tercihlerinde yardım ediyor. Biz de Kariyer.net ve Yenibiriş.com sitelerinde yayımlanan 2014 yılı istihdam endeksi verilerinden bir derleme yaptık.

Ramazan BALI

İncelediğimiz istihdam raporlarına göre iş ilanları 2013 yılına göre %12 artarken başvuru sayılarında da %25'lik bir artış oldu. 2013 yılına göre eleman arayışını yükselten sektörler arasında; %26'lık bir artışla lojistik, %22 ile turizm-otelcilik, %18 ile medya sektörü yer aldı. 2014 yılında en fazla eleman aranan sektörler yapı-inşaat, turizm ve perakende olarak karşımıza çıkarken en çok iş olanağı satış temsilciliğinde gözlemlendi. 2013 yılı verilerine göre en fazla iş başvurusu yapılan sektör yapı-inşaat iken iş arayanlar bu yıl %64 oranında artışla kendilerine en çok bankacılık-finans alanında yer buldu. Tek bir ilana en fazla başvuru 1 milyon 703 bin kişi ile ADK İnsan Kaynakları ve Danışmanlığın part-time gişe destek yetkilisi pozisyonuna yapılırken, Yapı ve Kredi Bankasının aynı başlığa sahip ilanı da 133 binin üzerinde başvuru aldı. Gişe elemanı ilanları diğer yıllara oranla toplam 5 milyon 435 bin kişiyle rekor başvuru aldı.

Aralık 2014'te yayımlanan İstihdam Endeksi verilerine göre toplam 52.440 adet iş ilanı yayımlandı. 14.625 yeni iş ilanı ile 51 binden fazla kişi iş bulma fırsatı yakaladı. Bir önceki yıla oranla yeni iş ilanı sayıları %6 artarken toplam iş ilanı sayılarındaki artış %5 olarak karşımıza çıktı. En çok aranan pozisyonlarda uzun yıllardır birinci sırada yer alan satış temsilciliği, 2014'te liderliğini korudu. 2014'te mühendisler için 22.383, muhasebe ele-

manı için 10.819 iş ilanı yayımlandı. İnsan kaynakları uzmanı arayışı 2013 yılına göre 2014'te %14'lük artış sergilerken teknisyen ve tekniker pozisyonlarına olan ihtiyaç yaklaşık %15 arttı.

Tekstil, yapı ve üretim sektörleri en çok istihdam fırsatı sunan alanlar oldu. 2014 yılı boyunca satış mühendisliği ve muhasebe elemanı en çok aranan pozisyonlar arasında yer aldı. Otomotiv sektörü kendi içinde tüm zamanların en yüksek ilan sayısına ulaşarak rekoru elinde tuttu. Sektörlere göre başvuru alan iş ilanı sayıları şu şekilde sıralanıyor: Tekstil (6.489), Yapı (6.173), Üretim (4.569), Sağlık (4.369), Bilişim (4.330), Hizmet (4.127), Ticaret (3.786), Otomotiv (3.469), Turizm (2.989) ve Elektrik & Elektronik (2.909). Aynı yılın verileri dikkate alındığında istihdam oranının en çok olduğu iller sıralamasında ise İstanbul ilk sırada yer alırken; Iğdır %106'lık bir artış gösterdi. Ardahan da %68'lik artış ile en çok artış gösteren iller sıralamasında kendine yer buldu.

## İstanbul'da ve Ankara'da eleman ihtiyacı arttı

Şirketler 2014'te de 2013 yılında olduğu gibi en çok satış bölümleri için çalışma arkadaşı aradı. Satışın ardından, mali işler-finans geldi. 2013'ten farklı olarak perakende sektöründeki kasiyer ihtiyacı %32 artarak mağaza satış danışmanını geçti. 2013'e göre

Sektörlere göre başvuru alan iş ilanı sayıları	
Tekstil	6.489
Yapı	6.173
Üretim	4.569
Sağlık	4.369
Bilişim	4.330
Hizmet	4.127
Ticaret	3.786
Otomotiv	3.469
Turizm	2.989
Elektrik & Elektronik	2.909

en fazla farkı, turizm ve restoran sektörlerinde %75 oranında artan garson ilanları gösterdi. 2014 istihdam endeksi verilerine göre en çok ihtiyaç duyulan pozisyonlar ise şöyle sıralandı: Satış temsilcisi, mühendis, muhasebe elemanı, satış müdürü, teknisyen, mağaza müdürü, tekniker, insan kaynakları uzmanı, çağrı merkezi elemanı ve yazılım uzmanı.

2014 yılının Aralık ayında en çok iş ilanı yayımlanan iller ise şu şekilde: İstanbul (37.082), Ankara (5.769), İzmir (3.568), Bursa (3.185), Kocaeli (2.848), Antalya (1.836), Adana (1.355) oldu. Bu sıralamanın yanında Anado-

lu'da Iğdır %106'lık, Ardahan ise %68'lik artışla dikkat çekti.

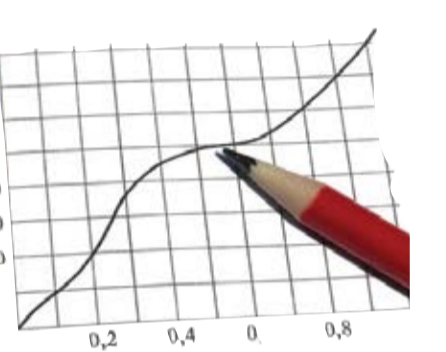
2014'te toplam yeni iş ilanı sayısı 2013'e göre %6 arttı. 2013'te 167.149 adet olarak görülen yeni iş ilanı sayısı, 2014'te 177.717 gibi bir sayıya ulaştı. Başvuru yapılan toplam iş ilanı sayısı da 2013 yılına göre %9 arttı. Yılın en çok aranan pozisyonu satış temsilciliği, en çok istihdam imkânı sunan sektörü ise tekstil olurken 2014'te en çok iş ilanı yayımlayan sektör de tekstil oldu. 22.055 başvuru yapılan ilan ile yapı sektörü ise yurt içinde olduğu kadar yurt dışındaki yatırımlardan da hız alarak toplam iş ilanıyla çok önemli bir istihdam potansiyeli yarattı. Lokomotif sektörler içinde iş ilanı sayısında ortalama %21 artışla dikkat çeken turizm ve ticaret sektörleri de 2014 istihdam piyasasına büyük katkı sağladı. Diğer yandan en çok artış gösteren sektörler içinde ilan sayılarındaki %175'lik artışla çevre sektörü kendini gösterdi. Denizcilik, orman ürünleri, arşiv yönetimi ve saklama sektörleri de %30'lara varan artışla dikkat çekti.

## 2014 yılının Aralık ayında en çok iş ilanı yayımlanan iller

İstanbul	37.082
Ankara	5.769
İzmir	3.568
Bursa	3.182
Kocaeli	2.848
Antalya	1.836
Adana	1.355

## İstanbul, Anadolu'nun önünde yer aldı

Başvuru yapılan ilan sayısında Anadolu'yla İstanbul kıyaslandığında, sadece İstanbul için yayımlanan iş ilanlarının, Anadolu'dan daha fazla olduğu görüldü. Bu durum bir derece İstanbul'un nüfusu ve istihdam potansiyeliyle açıklanabilir.



Ancak bu tablo asıl olarak Anadolu'daki işverenler arasında İnternette personel aramanın hâlâ İstanbul'daki kadar yaygınlaşmamış olmasına işaret ediyor. İstanbul'da iş ilanlarının sayısı 2013'ten 2014'e %13 oranında artarken bu oran Anadolu'da %32 olarak karşımıza çıkıyor.

## En çok iş, İnternet üzerinden arandı

2014 yılı, iş ve işçi bulma sitelerinin iş ilanları başvuru sayıları 2013'e göre %25 oranında yükselirken ilan başvurularının yaklaşık %50'sinin, en çok pazartesi günleri saat 14.00-15.00 arasında gerçekleştirildiği gözlemlendi. Çalışırken yeni bir iş arama sebebi, düşük ücret olurken iş arayan bir kişi, ayda ortalama 9 işe başvuru yaptı. Şirketlerin insan kaynakları yetkililerinin ise ilanlarını girmek ve başvurulara bakmak için tercihi, pazartesi sabah saatleri oldu. 2014 yılı içinde en çok iş ilanı mart ayında verildi. İlanlarda en çok aranan özelliklerse "2 yıllık deneyim" olarak göze çarptı.

2014 yılının Ekim ayında %4'lük bir artışla 20.924 iş ilanı yayımlandı. Kasım ayının istihdam lideri ise savunma-güvenlik sektörü oldu. İş bulan aday sayısı %6,4'lük bir artışla 8.533 sayısına ulaşırken en çok istihdam sağlayan sektör %9,13 ile savunma-güvenlik oldu. İş bulmak isteyenler açısından bakıldığında ise gıda sektörü %6,35 ile en çok başvuru alan sektör olarak karşımıza çıktı.

## KAYNAKÇA

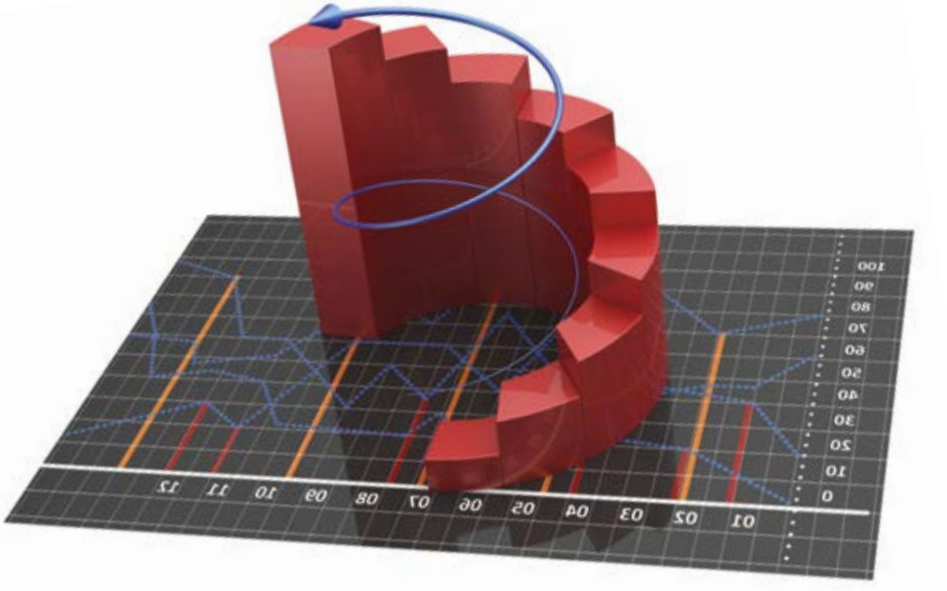
<http://ekonomijandasi.net/ise-aiimda-2014-yilinin-enleri/44710>  
<http://ekonomijandasi.net/istihdam-piyasasi-2014u-nasil-gecirdi/44997>  
<http://unsilly.com/business-growth-up-graph-chart.jpg>  
<http://staffingstream.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2012/12/interview.jpg>

# Mine UZUNYOL

## ile

# EKONOMİ HABERCİLİĞİ

Günlük hayatımızda ekonomiyle bu kadar iç içeyken bile ekonomiye karşı hep bir ön yargımız ve bu konuyla ilgili bir bilgi eksikliğimiz var. Günümüzde büyük bir önem taşımaya rağmen finansal okur-yazarlık seviyemiz ne yazık ki düşük. Peki ya bu konuya nasıl dikkat çekilebilir? Ekonomi sıkıcı mıdır? Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Mezunu, BloombergHT'de ekonomiye dair "İlk Söz"lerin söylendiği programın sunucusu Mine Uzunyol ile bunlar üzerine bir sohbet gerçekleştirdik.



İrem ENGİN

**Medyayla ilişkiniz nasıl başladı?**

Televizyonculuğa, Avrasya Radyo ve Televizyon'da başladım. Öncesinde borsacıydım. Beni arayıp, "Borsa programı yapar mısınız?" diye sordular. Çok iyi bildiğim bir şeyi anlatacağım için kabul ettim. Daha sonra ekonomi editörlüğü teklif ettiler ve onu da üstlendim. Ekonomi haberlerinin tamamı benim elimden çıkmaya başladı. Borsa programlarından farklı olarak ekonomi programları da yapmaya başladım. Uzun bir süre bu işleri yürüttükten sonra oradan ayrıldım ve Ata Tv'ye geçtim. Sosyal programlar, hukuk programları, sağlık programları gibi daha farklı programlar yapmaya ve ara haber sunmaya başladım. Sonrasında ana haber bülteni sunmaya devam ettim ve eğitim programı yaptım. Eğitim programları sırasında üniversiteyi gezdim. Hatta kendi okuluma gelmiş olmak benim için çok keyifliydi. Ardından Halk Tv'ye geçtim ve benzer programları yapmaya devam ettim. İşin içerisine bir de gezi programı eklendi. Şimdi BloombergHT'deyim. Yeniden ekonomiye döndüm. Sunmadığım; yemek,

evlilik ve spor programı olmak üzere sadece üç program var.

**Muhabirlik yaptınız mı?**

Muhabirlik yaptım ama normal koşulların ya da olması gerekenin dışında bir muhabirlikti benimki. Muhabirlikten stüdyoya değil de stüdyodan sahaya gidip geldim. Gerekli olan durumlarda sahaya indim. Ancak görev tanımı olarak muhabir değildim.

**"Dezavantajları avantaja çeviriyorum"**

**İktisat Bölümü mezunu olarak medya sektöründe çalışmak sizce avantajlı mı yoksa dezavantajlı bir durum mu?**

Ben avantajlı olduğumu düşünüyorum çünkü ekonomi programlarıyla bu işe başladım. Zaten bildiğim bir şeyi anlatıyordum. Şu an zaten sadece ekonominin anlatıldığı bir kanalda çalışıyorum. Dolayısıyla ekonomi okumuş olmam, benim için çok büyük bir avantaj oldu. Ayrıca bu işi yaparken bir taraftan televizyoncu olmuştum, diğer taraftan sarı basın kartına sahip olmuştum. Başbakanlık beni gazeteci olarak kabul etmişti. Artık ekonomist olmamın haricinde bir mesleğim de vardı, bir bilezik daha takmış oldum. Böylelikle gazeteci olarak devam edebildim.

**Programınız erken bir saatte başlıyor. Bu durum hayatınızı nasıl etkiliyor?**

Etkilememesine gayret ediyorum. Sabah 4'te uyanıyorum. Yoruca bir tempo olmasına rağmen gece 12'den önce uyumuyorum. Günde 4 saatlik bir uykuyla ayakta duruyorum. Hafta sonu dinlenmeye çalışıyorum. Sosyal hayatımdan da vazgeçmek istemiyorum. Arkadaşlarıyla dışarı çıkıyorum. Sinemaya, tiyatroya vakit ayırmayı, seyahat etmeyi çok seviyorum. Her şeyi çok ince bir çizgide yürütmeye çalışıyorum. Tabi en çok uykudan fedakârlık ediyorum ama işimi çok seviyorum. Bu sebeple de şimdilik çok zorlanmıyorum. Dezavantajları görmemeye, avantaja çevirmeye çalışıyorum. Güne çok erken başladığımı düşünerek kendimi kandırıyorum diyebilirim.

**"Beni finans piyasası izliyor"**

**Programınızın hedef kitlesi olarak kimleri görüyorsunuz? Yani bu programı sabah 6.30'da kimler izliyor sizce?**

"Ben olsam beni izler miyim?" diye çok uzun bir süre düşündüm aslında. Trafik problemlerinden dolayı İstanbul'da hayat çok erken başlıyor. BloombergHT'nin İstanbul için radyo yayını da var. Sanıyorum beni izleyenden daha çok dinleyen var. Yani yüzümü bilenden çok sesimi tanıyan çıkar diye tahmin ediyorum. Çeşitli reyting ölçümleri sayesinde ortalama izleyici sayımız hakkında bir fikrim var ama asıl nabız tuttuğum yer Twitter. Program esnasında hem kanalın hem de benim hesabıma yoğun ilgi oluyor. Sadık izleyicileri, Twitter hesaplarında her gün gördüğüm için fark ediyorum. Beni finans piyasası izliyor. İşe gidene kadar hap hâlindeki bilgiyi alıp, sabah toplantıya girdiklerinde kafalarında bir şeyler olsun istedikleri için beni izlediklerini ya da dinlediklerini düşünüyorum. Ben de isterdim tabi bir ev hanımının biriktirdiği parayı nasıl değerlendireceğini düşünmesi için beni izlemesini. Ama o saatte ya çocuklarıyla ilgileniyor ya da kahvaltılarını hazırlıyorlar, belki de uyuyorlar. Ben öğrenciliğimde sabahları, bir televizyon kanalını açıp haber dinleyerek güne başlardım. Çünkü günün koşturmacası içinde birçok şey unutuluyor ya da atlanıyor. En azından o güne dair neler olduğunu bilmek istiyordum. Günümüzde ise sosyal medya hesapları çok aktif kullanılıyor. Bu yüzden habe-

re ulaşmak oldukça kolay oluyor.

**Geçtiğimiz günlerde Anadolu Üniversitesi'nden bir öğretim üyesini, yani eski bir hocanızı programda ağırladınız. Tanıdık isimlerle program yapmak nasıl bir duygu uyandırıyor?**

Tanıdığım isimlerle program yapmak birincisi çok keyifli, ikincisi çok heyecan verici oluyor. Ben çok heyecanlı bir insan değilim. Özellikle yayın esnasında çok soğukkanlıyım. Canlı yayın yaptığım için her an her şey olabilir. Dolayısıyla her şeyi kontrol edebilmek ve soğukkanlı olmak zorundayım. Belki de öyle olduğum için canlı yayın yapıyorum. Fakat çok tanıdık isimlerle ya da bir hocamla program yapmak biraz zorlayıcı olabiliyor. Bu durum biraz öğrencilik yıllarıma döndürdü beni. Zaten burada yaptığımız programlara sürekli gelen konuklarımız arkadaşlarımız gibi oldu. Onlarla dışarı çıkıyoruz, sohbet ediyoruz, piyasa hakkında danışmamız gereken bir şey olduğunda onları arıyoruz. Yani sürekli iletişimde olduğumuz kişiler olduğu için aslında arkadaşlarımızla yayın yapıyoruz diyebilirim.

**Toplumumuzda finansal okur-yazarlık pek yaygın değil. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Her şeyden önce yapılan işe kıymet verilmemesi olarak değerlendiriyorum. Zaten bilmediği bir şeye bir insan nasıl para yatırır, bilmediği sularda nasıl yüzmeye çalışır, bunu anlayamıyorum. Cem Yılmaz'dan dilimize pelesenk olmuş bir söz olarak "Eğitim Şart". Bunun için de Borsa İstanbul'un borsa okur-yazarlığını öğretmek için çok güzel eğitim programları var. Ekonomi Bakanımız da bu konunun üzerinde daha fazla duracağını dile getirdi. Önümüzdeki günlerde daha iyi olacağını düşünüyorum. İnsanlar gazete okuyarak, ekonomi programlarını izleyerek finans piyasasıyla tanışabilirler ama yeterli olmaz. Aslında finansal okur-yazarlığı bırakın, insanlar gazete ya da kitap da okumuyor.

**Anadolu Üniversitesi deyince aklınıza ne geliyor?**

Anadolu Üniversitesi deyince aklıma müthiş bir kampüs, çok eğlendiğim yıllar geliyor. Öyle bir kampüs hayatı yaşadığım için ne kadar şanslı olduğumu düşünüyorum. Eskişehir, benim yalnız yaşadığım, ilk kez kendi kanatlarımla uçtuğum bir şehir. Beni heyecandıran bir şehir ve üniversite.

**Başarılı bir öğrenci miydiniz?**

Onu hocalarıma sormak lazım

“

*Anadolu Üniversitesi deyince aklıma müthiş bir kampüs, çok eğlendiğim yıllar geliyor. Öyle bir kampüs hayatı yaşadığım için ne kadar şanslı olduğumu düşünüyorum*

”

tabi. Çok başarılı bir öğrenci değilim. Geçmem gereken notu alan bir öğrenciydim. Ama şimdi buna pişmanım. Keşke geçmem gereken notun çok daha üstünü hedefleyen bir öğrenci olsaydım. O zaman başarılı bir öğrenci olmuş olurum çünkü başaramayacak bir öğrenci değildim.

**"Asıl önemsemediğim 'Ne olmak istemiyorum' sorusu"**

**Son olarak bu sektöre yönelmek isteyen öğrencilere ne gibi tavsiyelerde bulunabilirsiniz?**

Sadece bu sektör değil; her sektör için önemli olan bir nokta var. Bence, bireyler üniversite öğrencisiyken "Ne olmak istiyorum?, Ne olmak istemiyorum?" sorularını çok iyi sormalılar. Ne olmak istediğiniz sorusuna cevap ararken çok geniş cevaplar verebiliyorsunuz, o yüzden benim asıl önemsemediğim soru "Ne olmak istemiyorum?" sorusu. Ben bu şekilde karar verdim. Üniversite son sınıf öğrencisiyken ne olmak istemediğime bankada staj yaparken karar vermeye başladım ve bankacı olmak istemediğimi öğrendim. Daha sonra borsada seans salonu stajı yapmaya başladım ve orada borsacı olmak istediğimi fark ettim. Mezun olduktan sonra da borsacı olmaya yönelik hikâyelerin içerisine girdim. Hacettepe Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi'nde Borsa Okulu'na gittim. Mezun olduğumda, mezuniyet hediyesi olarak babamdan araba, yurt dışına gitmek ya da benzer isteklerim olmadı. Borsada batırmak için 1000 TL para istedim. Beni borsacı yapan belki de babamdır. O parayı batırmadım, aksine o parayla borsayı öğrendim. Şimdi de borsayı anlatıyorum. Buna karar vermek için staj yapılabilir, üniversite öğrencisiyken çalışılabilir. Çünkü insan sonrasında hayal kırıklığına uğrayabiliyor, o işin aslında görüldüğü gibi olmadığını anlayabiliyor.





**"Futbol, seyirciyi yormadan anlatılmalı"**

**Uğur ÖNVER**

Almanya'da doğmuş, büyümüş ve kendisini orada her anlamda geliştirme çabası içinde olmuş. Almancayı ana dili gibi konuşuyor ve üstüne İngilizce de biliyor. Türkçeyi sonradan öğrendim diyecek kadar da samimi bir spor spikeri. Kendine özgü tarzıyla ilgi çekici, renkli kimliğiyle spor camiası içerisinde sevilen bir gazeteci. Mesleğe ilk olarak İstanbul FM'de başlamış, ardından sırasıyla; Kanal 6, Star

Tv, Tv 8, Kanal D, D-Smart'ta çalışmış, şimdilerde ise CNN Türk ekranlarında tecrübelerini seyirciye ulaştırıyor. Futbolun devleri-Messi, Ribery, Mesut Özil, Sokak Çocuğu Ronaldo gibi biyografilerini ve Özledim.com kitaplarının yazarı. Tecrübeli spor adamı Uğur Önver ile spor spikerliği üzerine konuştuk. Mesleğe dair bilinen, bilinmeyen bütün ayrıntılarını anlattı bize.

Ethem SÜNDÜK

**"Çok fazla çalışıp kendimizi geliştirmek zorundaydık"**

**Televizyoncu olmaya nasıl karar verdiniz?**

Televizyon işine çocukluğumdan beri hevesliydim ve hep bu işi yapmak istiyordum. Öncelikle bu mesleği merak ediyordum, "Spiker, haberleri sunduktan sonra ışıklar kapanıyor ya, sonra ne oluyor peki?" diyordum kendi kendime. Hep ekran önünde bir şeyler yapmalıyım, bir şeyler sunmalıyım düşüncesindeydim. Şu an olduğum yer, benim hayalimdi. İlla ki spor olsun diye artı bir çabam yoktu. Her şeyden önce ben bu işi seviyordum ve bu his, işe başlamamdaki en büyük etkindir.

**Magazınle başladınız, neler yaptınız o zamanlarda?**

Ben Türkiye'nin ilk sabah şekerlerindenim. O zamanlar bu kadar çok program yapan yoktu. Çalışma şartlarımız da oldukça sınırlıydı ve küçücük bir odamız vardı. Biz, o minicik odamızda program tasarlıyor ve tartışma ortamı oluşturuyorduk. Çok fazla çalışıp kendimizi geliştirmek zorunda olduğumuzun bilincindeydik. Yaptığım şeylerin üstüne koyarak ilerlemem gerektiğinin farkındaydım ve o zamanki bu düşünceler bana çok şey kattı. Yaptığım işten keyif aldım, önemli olan da buydu.

**Spor spikerliğine başladığınız ilk yıllarda ortamınız nasıldı?**

Mesleğe başladığım yıllarda haliyle biraz tedirgindim ve çevremde hep abilerim vardı. Ayrıca şanslıydım çünkü çok iyi bir kadroyla işe başladım. Bülend Karpata spor müdürü, "Telegol" programının yapımcısı Savaş Toprak, istihbarat şefiydi. Serhat Ulueren Galatasaray muhabiri, Ertem Şener, Sabri Ugan ve ben spiker olarak çalışıyorduk.

Çok kalabalık bir kadromuz vardı. Kendimi büyük bir denizde, piyon gibi hissediyordum. Bizim meslekte bir de tertipçilik vardır, ilk yıllarda bunu fazlasıyla yaşadım. Askerlik gibi düşünün, yani senin gittiğin yerde daha tecrübeli olanlar varsa onlar hep daha kıdemlidir. O zamanlar, gazetecilik mesleğinin içerisinde ne kadar uzun yıllar kalırsam, o kadar itibar göreceğimi anladım.

**"Türkçeyi sonradan öğrendim"**

**Kendinizi geliştirmek için neler yaptınız?**

Ben Almanca ve İngilizce bildiğim için mesleğe başlarken bir adım önde olduğum farkındaydım. Dil bilmek bu meslek için çok önemli; bunun bilincindeydim. İlkokulu Almanya'da okudum ve 20 yılım orada geçti. Almanca ana dilim haline gelmişti. İngilizceyi de Almanya'da öğrendim. Aslında bakarsan ben Türkçeyi sonradan öğrendim. Maç önlerinde ve sonlarında birçok röportaj yaptım. Oyuncularla bire bir yabancı dilde konuştum. Abilerimin mesleğe dair yaptığı şeyleri çok iyi gözlemledim ve bunun sonucunda kendi tarzımı oluşturdum. Her anlamda kendimi geliştirmem gerektiğini biliyordum ve çok çalışarak bu sektörün içerisinde yer edindim.

**Gelişim aşamanızda çok çalıştınız ve bu yolda yürürken de birçok maç anlattınız. Size göre en ideal maç anlatma şekli nasıl olmalı?**

Futbol maçı anlatma şeklinde seyirciyi yormamak gerek. "Topu

aldı, ceza sahasına gönderdi, döndü ve vurdu." gibi gereksiz cümleler kullanılmamalı. Bana gördüğümü anlatma, farklı şeyler kat. Mesela artı olarak heyecan ekleyebilirsin. Oyuncu pozisyonu kaçırdığında, "Nasıl yani?" diye bağırabilirsin. Sen bunu söyle, izleyici zaten pozisyonun içinde. O adamın verdiği reaksiyonu, bir spiker edasıyla yaşatıp heyecan ile birleştir. Bizim spikerler tıpkı navigasyon gibi, sürekli yön tarifi yapıyor. Top üst direğe çarptı diyor, "E ben de gördüm, valla çarptı.", "Çaaat" diye bağır, "İşte bu" diye haykır orada. Bunları yapmamız için kalıplaşmış düşüncelerimizden kurtulmamız lazım.

**"Değerlendirme yaparken objektif olamıyoruz"**

**Kalıplaşmış cümlelerimiz derken, neleri örnek gösterebilirsiniz?**

Ben hangi spikeri dinlesem, top çerçevesi bulmadı diyor. İyi ki bulunmamış, bulsa zaten direğe çarpıp geri döner. Gol olmaz ki. Şu hatayı da çok yapıyoruz; Monaco ile PSG maçı birazdan başlayacak ve maça Monaco başladı. PSG ne yaptı, eve mi gitti? Maçın başlama vuruşunu Monaco yaptı, dememiz gerek. Bahsettiğim klişe cümleler bunlar, eski zamanlardan dilimize dolanmış durumda. Doğru bildiğimiz yanlışlar olarak, hafızalarımızda yer ediniyorlar.

**"Farklı şeyler kat" derken ne demek istediniz?**

Spiker ekran karşısındaki insanın, edinmeyeceği bilgileri verebilir. Mesela soyunma odası bilgisi, yöneticiden gelen özel bir bilgiyi izleyici ile paylaşabilir. İnsanlar, görmedikleri ve duymadıkları şeyler

hakkında bilgilenecek istiyor. Bu tarz ifadeler, seyirci için daha ilgi çekici ve merak uyandırıcı olur. Anlatımı bu şekilde zenginleştirir, süslersiniz. Yorumlar bu yönde yapılırsa, bir spiker için başarı kaçınılmaz olur.

**"PSG ne yaptı eve mi gitti?"**

**Türk medyası olarak, yaşanan şeylere fazla duygu katıp farklı anlamlar yüklediğimizi düşünüyor musunuz?**

Biz kelimeleri çok ucuz kullanıyoruz. Ona iyi buna süper, peki ya ortada muhteşem bir oyun varsa ne diyeceğiz. Bu söylediğim, Türkiye'deki her kurum için geçerlidir. Biz, bir şeye not verirken veya değerlendirirken, objektif olamıyoruz. Her şeyi uçlarda yaşıyoruz. Mesela bir oyunun iyisi, kötüsü ve tabii ki normali vardır. Biz, o normal olanı maalesef, çoğu zaman unutupuz.

**Halk ne tür bir spiker istiyor?**

İnsanlar spikerlerin samimi olmalarını bekliyor, ukala olup tepeden konuşmalarını istemiyorlar. Sunucunun, seyirciyi konu ne olursa olsun boğmaması gerek. Spiker, çok şey biliyor olabilir ama ekran karşısındaki onu istemiyor belki. O profesyonel değil ki. Bir şeyi ne kadar iyi bilersen bil, bunu karşıya geçiremediğin sürece bir önemi kalmaz. Zaten ekran karşısındaki kendi işini yaparken üstüne bir de spor izliyor. Yani spiker, insanların mevcut pastasındaki krema gibi, olmasa da olur. Ben birçok kişinin, spikerlerden daha iyi bildiğini iddia ediyorum. Çünkü izleyici bu işin içine daha tutkulu giriyor, sunucular daha objektif durmak zorunda. Bu yüzden her konuda daha ölçülü ve anlaşılır olmak gerek.



## “Değerlendirme yaparken objektif olamıyoruz”

### Gerçek anlamda başarılı olmak için neler yapılabilir?

Bence her şeyden önce kendin olmalısın, oynamaya başladığın an kaybedersin. Mesleğe ilk başlanan yıllarda, yaşanan heyecandan dolayı farklı şeyler yapma çabası olabiliyor. İnsanlar öncelikle sesinize aşina olmalı, yoksa antipatik olursunuz. Aksi takdirde birileri sizin için, “Sen kimsin, bu hakkı nereden buluyorsun.” diyebiliyor. Çünkü size laf söyleyenler, yıllardır medya sektörü içerisinde bulunan kişiler olduğundan, bunu söyleme hakkı hissedebiliyorlar. Seyirci, öncelikle, “Bu çocuk, şu kanalda çıkan değil miydi ya?” demeli. Sonrasında farklı şeyler denenebilir. İlerleyen zamanda ise, belirli bir tarz oturmaya başlar. İşler burada bu şekilde yürüyor, sistem tarafından tükürülmemek için emek sarfetmek lazım.

### “Kendimi en iyi hissettiğim yer, kameranın önü”

### Radyo ve televizyonda çalışıp köşe yazarlığı yaptınız. Çıkarılmış olduğunuz kitaplarınız var. Bunların içinde hangisi olmazsa olmazınız?

Söylediğim şeylerin hepsi benim için çok özel. Olmazsa olmazım olarak net bir ifade kullanmam gerekiyor kesinlikle ekran önünde olmak derim. Bir şeyler sunmak veya program yapmak gibi sınırlan-



dırmıyorum kendimi. Her şekilde, ekran önünde olmak benim için yeterli. Kendimi en iyi hissettiğim yer, kamera önü oluyor. İnsanlarla karşılıklı olarak bir şeyler paylaşım fikir alışverişinde bulunabilmek benim için kesinlikle bir numara.

### Bunların içinde yazmak için neler söylersiniz?

Yazmayı çok seviyorum ve kelimelerle oynamak oldukça eğlenceli geliyor. Bu sayede yazmak, hayal dünyama katkı sağlıyor, kelime dağarcığımı sürekli olarak geliştiriyor. Cümleleri kâğıda dökmek için gerektiğinden fazla araştırma yapıp her an yeni ve daha farklı şeyler öğrenebiliyorum. Böylece yazacağım şey, bana artı bilgi katıyor. Ayrıca ölümsüz bir iş yapıyorsunuz, şimdi

Arjantin'e gidip kitabın numarasını yazın “Futbolun devleri-Messi”, çıkar hemen. Bu durumu düşünmek bile, içimde mükemmel bir his uyandırıyor. Ayrıca kitap yazarken amacım, okuyucunun romanındaki kahramanın yanındaymış gibi hissetmesini sağlamak. Bu benim için çok önemli.

### Bu mesleği yapmak isteyenlere ne gibi önerileriniz olur?

Bu mesleği gerçek anlamda yapmak istiyorsanız, acı çekmelisiniz. Bu söylediğimin kulağa güzel gelmediğinin farkındayım. Hikâye, sahada başlar; öncelikle sahada olmak gerek. Ben bir sene boyunca perfore okudum ama benden her zaman hazır olmamı istiyorlardı. Bir anda gece yarısı, hadi bakalım

ekrana çıkıyorsun dediler. Her daim hazır olmamın karşılığını da o gün aldım. Yedekte beklemeyi göze alıp kendinizi bir futbolcu gibi hazır tutmalısınız. Bir şeyin diyetini ödemedi, dilediğin yerlere gelemiyorsun. Spiker olmak isteyenler, tecrübeli insanları iyi gözlemleyerek kendi tarzlarını ortaya koymalı ve büyüklerine karşı hep saygılı olmak mecburiyetindedir. Bu şekilde yaparlarsa, zamanla seviyelerinin yükseldiğini görecekler ve mertebeleri ne kadar yüksekse o kadar acı çekmiş olduklarını hissedeceklerdir.

### Unutmadığınız bir anınızla bitirelim o zaman...

Star TV'de çalışmaya başladığım ilk yıllarda, Bülend Karpaz

beni çağırdı, “Evladım, Monaco'ya gidiyorsun.” dedi. Şaşırdım bir an aynı zamanda da sevindim. Ardından bana dönerek “Bir sorun var, uçakta yer yok.” diye ekledi. “O halde nasıl gideceğim” diye sordum. “Sen üç dil bilen, kültürlü bir adamsın. Nasıl gideceğini bilirsin.” dedi, bana da verecek bir cevap kalmadı. Oturdum düşündüm ve aklıma trenle gidebileceğim geldi. Üç aktarma yaparak Milano-Zürich üzerinden Monte Carlo'ya, bir buçuk gün yolculuğun ardından yetiştim. Hayatımın en ilginç yolculuğu olmuştu ve çok farklı bir deneyim yaşadım. O günden sonra adımlarımı daha kendimden emin ve cesaretle attım. Bu olayın hayatımda ayrı bir yeri vardır.



Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig ve 2. Lig maçları, Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda 13-22 Nisan günleri arasında oynanan 9 karşılaşmayla devam etti.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 13 Nisan Pazartesi günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda Eczacılık Fakültesi ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesi karşılaştı. Eczacılık Fakültesi ilk yarıyı 4-1 önde kapatırken ikinci yarıda da üstünlüğünü korudu ve maç 7-1 önde bitirdi.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 14 Nisan Salı günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda

Engelli Entegre Yüksekokulu ve Turizm Fakültesi karşı karşıya geldi. Mücadelede 1-0 öne geçen taraf Engelli Entegre Yüksekokulu olurken karşılaşmanın ilk yarıyı 1-1'lik beraberlikle sonuçlandı. İkinci devreye hızlı başlayan Turizm Fakültesi art arda attığı gollerle maç 6-1 gibi net bir skorla kazanmayı başardı ve zirve umudunu sürdürdü.

Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Lig'inde 15 Nisan Çarşamba günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda Eğitim Fakültesi ile Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi arasında oynanan karşılaşmayı Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi

5-2 kazandı. Maçın ilk dakikalarında öne geçen Eğitim Fakültesi ilerleyen dakikalarda üstünlüğünü yitirdi ve üst üste gelen gollerle 3-1 geriye düştü. İlk yarının son dakikalarında golü bulan Eğitim Fakültesi soyunma odasına moralli döndü. İkinci yarıya geride başlayan Eğitim Fakültesi golü bulma adına pozisyonlarını arttırdı fakat golü bulamadı. Baskıyı atlatan ve kontra ataklarla pozisyonları değerlendiren Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi maçı 5-2 kazanarak liderliğe yükseldi.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig'inde 16 Nisan Perşembe günü

## Futbol turnuvasında heyecan dinmiyor

Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda oynanan haftanın son müsabakasında ise Güzel Sanatlar Fakültesi ile Sağlık Bilimleri Fakültesi karşılaştı. İki takımın da durgun başladığı maçın ilk yarısında gol kaydedilmedi. İkinci yarıya hızlı başlayan iki takımın da kaydettiği goller maçın ritmini yükseltti. Kazanan 6-2'lik skorla Güzel Sanatlar Fakültesi oldu.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig B Grubu'nda 20 Nisan Pazartesi günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda oynanan maçta Hukuk Fakültesi, Ulaştırma Meslek Yüksek Okulunu (UMYO) 3-1 mağlup etti. Alınan bu sonuçla birlikte B Grubu'nda maçlarını tamamlayan UMYO 7 puanda kalırken Hukuk Fakültesi ise puanını 6'ya yükseltti. Grubun son maçı 28 Nisan Salı günü Hukuk Fakültesi ile Sağlık Bilimleri Fakültesi arasında oynanacak. Hukuk Fakültesi rakibini yendiği takdirde, daha önce liderliği garantileyen Eskişehir Meslek Yüksek Okulu (EMYO) ile beraber adını play-off'lara yazdıracak. Olası bir mağlubiyet durumunda ise UMYO gruptan çıkan diğer ekip olacak.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig A Grubu'nda 21 Nisan Salı günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda 2 maç oynandı. İlk mücadelede Yunus Emre Meslek Yüksek Okulu (YEMYO) ile Turizm Fakültesi karşı karşıya geldi.

Müsabaka Turizm Fakültesinin 2-1 galibiyetiyle sonuçlandı. Diğer müsabakada ise İletişim Bilimleri Fakültesi, İlk yarıyı 4-0 biten maçta 90 dakika boyunca oyunun hâkimiyetini kaybetmedi ve Eczacılık Fakültesini 5-1 yenerek puanını 9'a yükseltti.

Anadolu Üniversitesi Futbol 2. Lig A Grubu'nda 22 Nisan Çarşamba günü Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda iki maç oynandı. İlk maç, Engelliler Entegre Yüksek Okulu ile Yunus Emre Meslek Yüksek Okulu (YEMYO) arasında oynanırken karşılaşmadan YEMYO 6-1 galip ayrıldı. Bu sonuçla birlikte YEMYO gruptaki maçlarını tamamlayarak puanını 9'a yükseltti. Bu maçın ardından oynanan İletişim Bilimleri Fakültesi ve Mimarlık Tasarım Fakültesi arasında oynanan müsabaka, İletişim Bilimleri Fakültesinin 8-0 üstünlüğüyle sonuçlandı. Karşılaşmanın sonuna kadar rakibine karşı üstün bir oyun sergileyen İletişim Bilimleri Fakültesi, karşılaşmayı 8-0 kazanarak puanını 12'ye yükseltti ve gruptaki liderliği ele geçirerek play-off oynamayı garantiledi.

Eczacılık Fakültesi, YEMYO ve Turizm Fakültesi'nin ise 9'ar puan sahip olduğu grupta 27 Nisan Pazartesi günü Turizm Fakültesi ile Eczacılık Fakültesi arasında oynanacak olan maç, gruptan çıkacak diğer takımı da netleştirecek.

**Haber:** Mehmet Ekrem CEYLAN

